29 OCAK 1980 SALI 750 Kuruş

Halkın Gazetesi

Demokrat

DEMİREL'İN SAVUNMASI SÜRÜYOR

Demirel önlemler yerine kararnameleri okudu

Zamların ardı arkası kesilmeyecek

Başbakan Demirel, Bakanlar Kurulu'nun aldığı son ekonomik kararları açıklamak üzere düzenlediği seri basın toplantılarının ikincisini dün yaptı. Demirel üçüncü basın toplantısını da bugün yapacak.

- "Bu tedbirlerde mühim olan, prensiplerin sadece operasyon anında değil, operasyon sonrasında takip edilip uygulanmasıdır. Böylelikle karaborsa ve yokluklardan kurtulunacaktır."
- "TPAO'nun Türkiye'nin gücü, bütün sahalarda keşif bir aramaya müsait değildir. Tecrübeli dış firmalar ile anlaşma yapılacak ve yabancı sermaye bu konuda teşvik edilecektir."

ANKARA (DEMOKRAT)

Başbakan Süleyman Demirel, demir-çelik fiyatlarının bir kere belirlenip bırakılmayacağını, piyasa fiyatlarına göre yeni ayarlamalar yapılacağını söyledi.

Demirel Bakanlar Kurulu'nun aldığı son ekonomik kararları savunma amacıyla dün düzenlediği ikinci basın toplantısında, Resmi Gazete'de yayınlanan ekonomik kararnameleri okudu.

Enflasyonun kontrol altına alınması gerektiğini, vergi adaletsizliğinin düzeltilmesi gerektiğini savunan Demirel, "Bu hedeflere varabilmek için gerçekçi bir kur politikası uygulanacaktır" dedi.

Türkiye'nin yokluklardan, karaborsadan kurtarılması gerektiğini ifade eden Demirel özetle şöyle konuştu:

"İhracatçı sanayicilerin ihraç ettikleri mamüllerde girdilerinin gümrük ve diğer vergi resimlerini sıfıra indirilmesi sanayi ihracatını daha cazip hale getirecektir.

Bütün ihracatta tek kur uygulanacağından bazı tarım ürünlerinin fiyatlarını kontrol ve yükselmesini önlemek için kilo başına fon alınmakta, bu fon gübre, ilaç ve tarım girdilerinin sübvansiyonu, ihracatın geliştirilmesi, sigortalanması ve ihracata dönük yatırımların finansmanında kullanılacaktır.

Yurtiçi ve dışından gelecek dövizlerin menşei, gönderenin ve alanın ismi sorulmayacaktır."

Fiyat kontrol komitesinin kaldırıldığını, böylelikle karaborsanın kaldırılacağını iddia eden Demirel, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"KİT"lerde temel mal ve hizmetler yeniden tarif edilmektedir. Gübre, kömür, Denizcilik Bankası, Demiryolları süb-

(Devamı 7. Sayfada)

TARİŞ'li işçilerin direnişi sürüyor

HABERİ 7.SAYFADA

ECEVİT NİHAYET KONUŞTU

'Devlet daireleri bozkurtlara terkedilirken,

'Ekonomi de kurtlara bırakıldı,

Uzun süredir hasta olduğu gerekçesiyle evinde çalışan CHP Genel Başkanı Ecevit dün parlamentodaki çalışma odasında düzenlediği basın toplantısında, Demirel hükümetinin aldığı son ekonomik kararları eleştirdi.

- Düzenlediği basın toplantısında hükümeti eleştiren Ecevit: Dikta rejimi altındaki bazı Güney Amerika ülkelerinde bile iflas etmiş bir düzen şimdi daha ileri boyutlarıyla Türkiye'ye ithal edilmeye çalışılıyor.
- "Türkiye ekonomisi karanlık bir döneme sokuldu. Devalüasyon büyük sorunlar ve bunalımlar yaratacak niteliktedir. Demirel böylelikle ekonomiyi büyük sermayeye teslim etmiş oldu.

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Türkiye'nin ekonomisiyle, toplumsal ve siyasal yaşamıyla, çağımız dünyasında görülmeyen bir devletsiz düzene sürüklendiğini belirterek, "Sokaklar, okullar ve devlet daireleri bozkurtlara bırakılırken, ekonomi bazı kurtlara bırakılmaktadır" dedi.

Ecevit, dün parlamentodaki çalışma odasında düzenlediği basın toplantısında, Demirel hükümetinin aldığı son ekono-

(Devamı 7. Sayfada)

Karanlığın dostları

Dursun AKÇAM

İMF'nin zamları, zemheri ortasında yoksulu, dar gelirliyi lokmasından yakalamakla kalmadı, onların kitabına gazetesine de el uzattı. Kitleleri uyutmanın, bilimi, sanatı,aydınlık düşünceyi, kaynağında kurutmanın en etkin bir yolu da bu olsa gerek.

Yayın yaşamı, 12 Mart 1971'den bu yana kitap kıyımı,"sol yayın" avcılığı ile oldukça yaralanmış, giderek sığ bir kıyıda sıkışıp kalmıştı. Özgür düşünceyi, kitabı, sanatı savunan Bülent Ecevit de işbaşına gelir gelmez, kâğıta yaptığı zamlarla kılıcını yine kitaba sallamıştı. Günlük gazetelere kilosu 9 liradan verilen kâğıdı, yayıncılar 19 liraya alamıyorlardı. Kapkaççılık, karaborsacılık furyası içinde, kör-topal yayınlanabilen kitapların fiyatı bu nedenle her geçen gün daha da yükseliyordu.

Son zemheri zamları yapılagelenlerin hepten başını bağladı. Yüz liraya satılan 20 formalık bir kitabın fiyatı, şimdi 200-250'ye yükselmiş olacaktır. Beş liralık günlük bir gazete de 10-15 TL... Ders kitapları, okul defterleri de öyle... Bazı yayınevleri, düşün sanat dergileri kapılarına kilit asmak zorunda kalmış olacaklardır.

Kâğıda yapılan zamların ağır yükünü yine dar gelirliler, işçiler, memurlar, öğretmenler, öğrenciler çekeceklerdir kuşkusuz. Patronu, tefeciyi, tüccarı , politikacıyı kitap, dergi fiyatları hiç mi hiç ırgalamaz! Vehbi Koç,. Sükan, Sabancı, Demirel, Erbakan ,Türkeş, Feyzioğlu ayda yılda kaç kitap okurlar ve hangi kitapları okurlar, merak konusudur ayrıca? Ama aydınlar, öğretmenler, öğrenciler, dar gelirli memurlar, işçiler öyle mi?

Nüfusumuzun % 40'ı okur-yazar değildir. Okur-yazar dediklerimizin % 80'inin neyi okuyup neyi yazdığı da hiç belli değildir. Kırkbeş milyonluk Türkiye'de en çok satan bir yapıtın ilk baskısı on bini aşmaz. Şimdi bu bir avuç okuyan insanın da elinden kitabı alınarak ülke baştan başa düşünce çölüne çevrilmek istenmiştir.

Sermaye partilerinin öteden beri birleştikleri tek ortak nokta, düşünce ve sanat düşmanlığıdır. Bu düşmanlık halkın bilinçlenmesi, toplumsal muhalefetin yükselmesi ile daha da büyümüştür. Yangını söndürmeye talip olanların aslında özgür düşünceyi, bilimi , sanatı budamaya soyundukları daha iyi anlaşılmaktadır. "Önlem Paketi"adı altında baskı yasalarının Meclis'ten geçirilmesi, öğretmenlerin açığa alınması, okulların kapatılması,evlerden günlük gazete ve dergilere varıncaya değin kitabın, derginin toplatılması boşuna değildir.

Kısaca, kâğıda yapılan zamlar, kitlelerin susturulmasına, Anayasal hak ve özgürlüklerin kısıtlanmasına, ortadan kaldırılmasına yönelik çabaların bir parçası ve belki de en önemlisidir.

Sayın Demirel'in üslubuyla ifade edelim, "Mesele ışıkla karanlığın mücadelesi meselesidir,,Ne ki insanlık tarihi, ışığın her zaman karanlığa üstün geldiğini gösteren örneklerle doludur.

"Sömürüye zemin hazırlanıyor,, diyen

Erbakan: "Hükümetin vadesi dolmuştur,,

- CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ İÇİN MSP'NİN AĞIRLIĞINI KOYACAĞINI BELİRTEN ERBAKAN, "DESTEĞİMİZİN HÜKÜMETİN YAPACAĞI İŞLERLE İLGİSİ YOK" DEDİ.

ANKARA (THA)

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, hükümetin vadesinin dolduğuna işaret ederek "Cumhurbaşkanlığı seçimleri için MSP ağırlığını koyacaktır" dedi.

Erbakan, AP azınlık hükümetinin 3 ayda sorunların üstesinden geleceğini, 5 ayda ise ortalığı güllük gülüstanlık yapacağı vaadi ile iş başına geldiğine deği-

(Devamı 7. Sayfada)

Beni Sadr, 'İkili iktidar'a karşı çıktı

HABERİ 7. SAYFADA

SOĞUKLAR GERİ GELDİ

Kar yağışı nedeniyle karayolu bağlantılarının kesilmesi, özellikle Doğu Anadolu Bölgesi'nde yaşamı büyük ölçüde etkiledi. Hastalar il ve ilçelere battaniyeden yapılmış sedyeler ile taşınıyor.

Hakkâri'de kar kalınlığının 1 metreyi bulduğu bildirildi.

KAR YAĞIŞI BAŞLADI, YOLLAR KAPANDI

HABER MERKEZİ

Orta Avrupa üzerinden gelen soğuk hava dalgasının etkisi altına giren ülkemizde kar yağışı önceki günden itibaren yeniden başladı. Kar yağışı nedeniyle özellikle Do-

(Devamı 7. Sayfada)

ADANA'DA VAR BİR YILAN

Kadir KAPUAĞASI

Cevat Yurdakul'un anısına

Yurdakul, "Halkın sağlığı ile oynayan kimse, yakasına yapışmak bizim boynumuzun borcudur" diyordu

Yazısı 4.Sayfada

Tunus'ta 26 Ocak 1978 katliamını protesto amacıyla yapılan baskında 20 kişi öldü

TUNUS (A.A.)

Tunus'ta başkentin 350 km. güney batısındaki Gafsa kentinde cumartesi gecesinden bu yana bir silahlı grupla Güvenlik Kuvvetleri arasında şiddetli çatışmalar oldu.

Tanıkların ifadelerine göre, olaylarda en az 20 kişi öldü, çok sayıda kişi de yaralandı.

Tunus Afrika Basın Ajansı, silahlı ve çeşitli tipte cephane taşı-

(Devamı 7. Sayfada)

Polisario, Fas Garnizonunu bastı, 100'den fazla ölü var

CEZAYİR (THA)

Fas hükümetine karşı Batı Sahra'nın bağımsızlığı için savaşan Polisario gerillaları pazar günü yaptıkları açıklamada Güney Fas'ta bir garnizon kasabası olan Akka baskını sırasında 100'den fazla kişinin öldüğünü açıkladılar.

Gerillaların açıklamasına göre, 134 Fas askerinin öldürüldüğü, 22 kamyonun ve 25 cipin tahrip

(Devamı 7. Sayfada)

TÖB-DER'li yöneticiler 80 gündür tutuklu

- Sıkıyönetim Komutanlığı yetkilileri, TÖB-DER yöneticileri için iddianamenin henüz hazırlanmadığını söylediler.

HABER MERKEZİ

Ankara'da düzenlenen şube başkanları toplantısında yapılan konuşmalarda suç unsuru bulunduğu gerekçesiyle gözaltına alınan TÖB-DER Merkez Yürütme Kurulu üyeleri ve şube başkanları 80 gündür Ankara Mamak Askeri Cezaevi'nde tutuklu bulunuyorlar.

80 gündür tutuklu bulunan TÖB-DER Yöneticilerinin ne zaman mahkemeye çıkarılacakları bilinmiyor. Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı yetkilileri bu konuda TÖB-DER yöneticileri hakkında yürütülen soruşturmanın devam ettiğini, henüz iddianame hazır olmadığı için mahkemeye çıkarılmadıklarını bildirdiler.

(Devamı 7. Sayfada)

Öğrenciler, öğretmenlerinin görevlerine iadesi için dilekçe yolladılar.

Öğretmen kıyımı için 800 imzalı bir dilekçe ile Cumhurbaşkanı'na başvuruluyor

HABER MERKEZİ

Öğretmenlerin Kahramanmaraş olaylarını protesto ettikleri gerekçesiyle görevden alınmasını, Avcılar Lisesi'ndeki iki memureye, işten el çektirilmesini, TÖB-DER'in kapatılmasını, tüm ülke genelinde yaygınlaşan baskıları kınamak amacıyla, işçisi, köylüsü, memuru, öğretmeni, öğrencisi ve öğrenci velileri olarak tüm Avcılar halkının, yaklaşık 800 imzalı bir dilekçe ile başta Cumhurbaşkanı olmak üzere, Başbakan'a, Milli Eğitim Bakanı'na, İstanbul Valiliği'ne başvuracakları bildirildi.

Konuyu, basın yoluyla tüm kamuoyuna bildirmeyi uygun gördüklerini söyleyen Avcılar sakinlerinin "yapılan bu kıyım ve anti-demokratik uygulamaları onaylamıyoruz, şiddetle kınıyoruz, bir bütün olarak, maddi ve manevi dayanışma içindeyiz" diyerek, "başvurularımız sonuçlanıncaya kadar hakkımızı arıyacağız" dedikleri öğrenildi.

Daha öncede Avcılar halkından bir grup yaklaşık 400 imzalı bir dilekçeyi ilgililere gönderdiklerini açıkladılar.

Gözaltında bulunan tüberkülozlu kıza aspirin ve öksürük şurubu verildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Açığa alınan öğretmenlerinin geri verilmesi amacıyla düzenledikleri protesto gösterileri sırasında göz altına alınan ve tüberkülozlu olduğu belirtilen 50. Yıl Lisesi son sınıf öğrencilerinden Leyla Kapucu adındaki genç kız bir haftayı aşkın bir süredir Merkez Komutanlığı'nda 38 kişi ile birlikte aynı odada göz altında tutuluyor.

Doktora çıkartılan genç kıza askeri doktorun da tüberküloz teşhisi koymasına karşın öksürük şurubu, antibiyotik ve aspirin verilerek 38 kişinin kaldığı odaya geri gönderildiği ve hastanın durumunun gün geçtikçe kötüleştiği bildirildi.

Tüberkülozlu bir hastanın havasız ve kalabalık yerlerde kalmasının çok sakıncalı olduğunu belirten doktorlar, hastalığın çevredekilere de bulaşabileceğini söylediler.

Denizli'de faşistlerin kaldığı handa patlama oldu

- İSTANBUL CEVİZLİ'DE İKİ İŞÇİ KİMLİKLERİ BELİRLENEMEYEN KİŞİLERİN SİLAHLI SALDIRISINA UĞRADI.
- ANKARA VE KIRIKKALE'DE İKİ ŞOFÖR ÖLÜ OLARAK BULUNDU.

(HABERİ 4. SAYFADA)

AKLA KARA

ÉMİL GALİP SANDALCI

KAYSERİ VALİSİNE -adı ne ise-

Siz Vali Bey;

Siz ki; köyleri, kasabaları ve kentleriyle koskoca bir ilin Valisisiniz.

Ve, yüzbinlerce kişinin haklarının korunmasından, mal ve can güvenliklerinin sağlanmasından, yasaların uygulanmasından en önde sorumlu ve yükümlü bir kişisiniz.

Ve, Kayseri ilinin 1 No'lu yöneticisisiniz.
Ve, Kayseri ilinde Devletin temsilcisisiniz.
Ve, Halkın dilinde "Vali Baba"sınız.
Ve, Haktan, hukuktan anlarsınız.
Ve, sanırım çoluk çocuk sahibi bir baba, bir eşsiniz.

Ve, bir insansınız.

Siz Vali Bey;

Siz, Valiliğiniz ve yukarıda sıraladığım tüm öteki sıfatlarınızla, bir süredir Kayseri'de sürdürülen insanlık dışı baskıyı; sokaklardan adamların toplanıp bilinmeyen yerlere götürüldüklerini; özellikle öğretmen evlerinin, kimlikleri belirsiz kişilerce basıldığını; evleri basılan öğretmenlerin kayıplara karıştığını bilmemezlikten gelemezsiniz.

Siz Vali Bey;

Siz, Valiliğiniz ve tüm sorumluluklarınızla ilinizde uygulanan bu tür yasa dışı eylemlere göz yumamazsınız.

Siz Vali Bey;

Siz, Valiliğiniz ve tüm yükümlülüklerinizle kayıp eşlerini, oğullarını, babalarını arayan ve başvurdukları her yetkili kapıdan kovulan- eşlerin, çocukların, anaların şikâyet ve acıları karşısında sağır kalamazsınız.

Siz Vali Bey;

Siz, Valiliğinizle kayıp öğretmen Mehmet Alpaslan'ın, O'nun ardından kayıp öğretmen Halil Çetin'in -ki evinde ne arandı ise, hiçbir şey bulunamadı- ve öteki öğretmenlerin yaşamlarından sorumlusunuz.

Siz Vali Bey;

Siz, İlinizde olup bitenlerin hesabını bugün kamuoyuna ve gelecekte soyadınızı taşıyan çoluk çocuğunuza ve de vicdanınıza vermek zorundasınız.

Ve, siz Vali Bey;
Tanrı aşkına, siz orada necisiniz?

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

29 OCAK

1970 – ODTÜ MENSUPLARININ DİRENİŞİ SONUCUNDA REKTÖR İSTİFA ETTİ

Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrenci ve öğretim üyelerinin rektörlüğe atanan Prof. Mustafa Parlar'a karşı direnişe başlamaları üzerine, Parlar istifa etti.

Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Mustafa Parlar'ın ODTÜ rektörlüğüne atanması sonucu 28 Ocak'ta 100'e yakın öğretim üyesi Parlar'ı protesto etmek amacıyla 2 Şubat'ta fiilen görevlerini bırakacaklarını açıklamışlardı. Ayrıca Üniversitenin kapalı spor salonunda düzenlenen ve binlerce öğrenci ve pekçok öğretim üyesinin katıldığı forumda yapılan oylamada. Prof. Parlar istifa edinceye kadar genel boykota gidilmesi oybirliği ile kabul edilmişti.

29 Ocak'ta Prof. Parlar, Rektörlük görevinden ve Mühendislik Fakültesi Dekanlığından istifa etti. Bu sırada yapılmakta olan tüm öğretim üye ve yardımcılarından ODTÜ Olağanüstü Genel Kurulu "Mütevelli Heyeti tutumunu değiştirene kadar, direnme kararını sürdüreceğini" açıkladı.

Bilindiği gibi o günlerde, ODTÜ.de ilk kez öğrencilerin de katılımıyla bir rektör seçilmiş, ancak Mütevelli Heyeti bunu tanımamıştı.

1971 – ŞERAFETTİN ATALAY

TİP Amasya İl Başkanı Şerafettin Atalay, sabaha karşı üç kurşunla vurularak öldürüldü. Cesedi oturmakta olduğu Yüzevler yakınında bulundu. Parti yetkililerince Atalay'ın faşistlerce öldürüldüğü açıklandı.

1977 – İZMİR'DE FAŞİZMİ VE CİNAYETLERİ PROTESTO MİTİNGİ YAPILDI

İzmir'de çok sayıda demokratik kuruluş üyesinin katıldığı "Faşizmi, Siyasal Cinayetleri ve İşkenceleri Protesto" mitingi yapıldı. "Katil İktidar", "Kahrolsun Faşizm", "İşkencecilerden Hesap Sorulsun" gibi sloganların atıldığı miting, olaysız bir biçimde son buldu.

1977 – DİYARBAKIR, BURSA VE ZONGULDAK'TA EKONOMİK-DEMOKRATİK HAKLAR MİTİNGLERİ YAPILDI

Töb-Der, Tüm-Der ve Tüted tarafından düzenlenen ekonomik demokratik haklar mitingleri Diyarbakır, Bursa ve Zonguldak'ta yapıldı.

Diyarbakır'da 30 bine yakın kişinin katıldığı mitingde çıkan çatışmada 2'si öğretmen, 4 kişi yaralandı.

Bursa'da demokratik kuruluşlarla, işçi, öğrenci ve halkın katıldığı yürüyüş sonunda polis 15 kişiyi gözaltına aldı. Mitingde konuşmacılar hayat pahalılığını faşist baskıları ve öğretmen memur kıyımlarını kınayarak, MC'yi suçladılar.

Zonguldak'ta miting olaysız geçti. Kastamonu, Bolu, Çankırı ve Zonguldak'ın ilçelerindeki 48 Töb-Der Şubesi'nin katıldığı mitingde sömürü düzeni ve faşist baskılar protesto edildi.

GÜNÜN YAZISI

"Doğacak çocuğuma 'TARİŞ' diyeceğim"

Cihan ATEŞ

Ozan Hasan Hüseyin'in Kavel grevini ölümsüzleştiren bir dizesi var, yıllar öncesi okudum ve bu güne kadar da unutmadım. Dizenin kendisi, tamı tamına değilse bile, özünün tümüyle hafızamda kaldığı kanısındayım. Yanılmıyorsam Hasan Hüseyin, "Doğacak çocuğumun adını Kavel koyacağım" diyordu.

Hasan Hüseyin'den esinlenerek ben de doğacak çocuğumun adını "Tariş" koyacağım. Siz ne derseniz deyin, ister "saçma olur" deyin, ister "şu olur", ister "bu olur" deyin...Ben bildiğimi okuyorum...Evet, "Tariş" diyeceğim doğacak çocuğuma...İster kız olsun, ister erkek...

Neden? ...

Nedeni açık, geçen yazımızda belirttik, işçi sınıfı namlunun ucunda da ondan... Asıl önemlisi, Tariş işçisi namlunun ucunda olduğunun bilinciyle tarihsel olarak "yapılması gerekeni" yapıyor da ondan...Yalnızca işçi sınıfı mı? ... Tümüyle emekçiler, emekçi sınıflar aynı namlunun ucunda değil mi? ... Yanlış mı bu? ...

"Anarşi", "terör", "bölücülük", "yıkıcılık", "sağ–sol çatışması" vb safsatalarını kimse ciddiye almıyor artık. Almıyor çünkü, Tariş'le birlikte gün gibi açığa çıktı ki, "anarşi", "terör", "bölücülük", "yıkıcılık", "sağ–sol çatışması" denen tüm bu tanımlamalar birer lâf–ı güzaf.. Hep birlikte yaşadık... Gördük ki, anarşi'nin kökünün kazınması, "Tariş" demek.. "Terör"ün belinin kırılması, "Tariş" demek.. "Yıkıcılık", "Tariş" demek.. "Sağ–sol çatışması", "Tariş" demek... Açık değil mi, doğru değil mi bütün bunlar?

Tariş işçisi öteden beri mücadele edip durmaktadır baskılara karşı. Faşistlerin saldırıları karşısında bir kale gibi yükselen Tariş işçisi, teslim etmedi mevzisini bu güne dek.. Direndi. Direndi ve faşistlere teslim olmadı.

Tariş işçisi teslim olmayıp bir kale gibi dikilince saldırılara karşı, bu durum "rahatsız edici" bulundu. Bir devlet işyeri nasıl olurdu da devletin denetimi dışında kalırdı? ... İşçilerin doğrudan devletle karşı karşıya kaldığı bir işyerinde, bir devlet işyerinde eğer işçiler denetim dışı kalırlarsa, bu, kapitalist devlet için önemli bir sorun olmaz da ne olur? ... Hem de geri bıraktırılmış bir ülkede... Ekonominin esas itibariyle devlet tekellerine dayandığı bir ülkede...

İşte, bunun için "Tariş"e yöneldi devlet terörü.. Yazıyorlar, çiziyorlar, durup dururken neden 'Tariş'e bu baskın diye... Sessiz, sakin ve kendi halinde Tariş'e bu saldırı neden? .. Arama adı altında tam bir baskın... Neden, niçin diye soruluyor.. Düz, dümdüz bakıldığında, görünürde bir nedeni yok bu baskının.. Gerçekten yok.. Ama, siz gelin onu bir de egemen güçlere sorun, nasıl da 'makul' ve 'akla–mantığa uygun' açıklarlar bu baskının nedenini...

Tariş işçisinin direnişi bir uyarıdır...

Hem egemen güçlere, hem de bir bütün olarak işçi sınıfına ... 1980 yılı yaklaşık 1.5 milyon işçinin toplu sözleşme görüşmelerine katılacağı bir yıl.. Asıl önemlisi, içinde bulunduğumuz siyasal ortam ve muhtemel siyasal gelişmeler açık bir biçimde gösteriyor ki, Tariş, gerçekten bir uyarıdır. Eğer işçi sınıfı, bir bütün olarak emekçi sınıflar, teslim olmayacaksa faşizme, bu ancak ve ancak hayatın her alanında, fabrikalarda, okullarda, bürolarda, köylerde faşizme karşı verilecek bir direnme mücadeleşi ile mümkün olabilecektir. Çünkü, tarih tersini yazmıyor bunun... İşçi sınıfını 'Çağdaş İsa' olarak görenler onu şu ya da bu şekilde aynı yönde şartlandıranlar hem tarihî yanılgı ve hem de ihanet içinde sayılırlar...

Evet, doğacak çocuğumun adını 'TARİŞ' koyacağım...

Eğer yaşam koşulları elverirse, doğacak ikinci çocuğuma da "Cibali" adını vereceğim... Üçüncüde duracağım ve onun da adına "Direniş" diyeceğim....

FORUM

Fiyat artışları ve maaş katsayısı

● "BUGÜN ÇOĞU MEMUR EV KİRASI ÖDEYECEK DURUMDA DEĞİLDİR. EVİNE ET, SÜT, YUMURTA ALMAYI DÜŞÜNEMEMEKTE, EKMEK BİLE ALMAK SIKINTISI ÇEKMEKTEDİR. MEMURUN DURUMU ARTIK GEÇİM SIKINTISINI AŞMIŞ, YAŞAMA MÜCADELESİDİR. MEMURLARIN MAAŞ KATSAYILARINI TESPİT EDERKEN İYİ ARAŞTIRMALAR YAPMAK GEREKİR"

● "MEMUR MAAŞ KATSAYISININ 22 YERİNE 80-100 OLMASI DA MEMURU EKONOMİK SIKINTIDAN KURTARAMAZ. FİYATLAR MEMURUN ELİNE MAAŞI GEÇMEDEN, ONU AŞAR. BU EKONOMİK DÜZENİN GEREĞİDİR. BU EKONOMİK DÜZEN İÇERSİNDE MEMURU EKONOMİK SIKINTIDAN KURTARMAK FİYAT ARTIŞLARINA GÖRE DEĞİŞEN KATSAYI SİSTEMİ İLE OLUR'

MUCETTİN MEYDAN
DEVLET PERSONEL HEYETİ ÜYESİ
MEMUR TEMSİLCİSİ

1980 mali yılı bütçesi TBMM Bütçe Komisyonu'nda görüşülüyor. Basından öğrendiğimize göre katsayının 22 olacağı, memur maaşlarının buna göre hesaplanacağı anlaşılıyor. Katsayı tesbiti ile ilgili 657 sayılı yasanın 154. maddesi "Bu katsayı her yıl memleketin ekonomik gelişmesi, genel geçim şartları ve devletin mali imkanları gözönünde bulundurularak, Genel Bütçe kanunu ile tesbit edilir" hükmünü getirmiştir. Maddenin özünde bir ikilem vardır. Genel geçim şartları ve Devletin Mali olanakları. Bunlardan birini gözardı etmek, ekonomik dengeyi bozar, bunalım yaratır. Bugün çoğu memur ev kurasını ödeyecek durumda değildir. Evine et, süt, yumurta almayı düşünememekte, ekmek bile almakta sıkıntı çekmektedir. Memurun durumu artık geçim sıkıntısını aşmış, yaşama mücadelesidir. Memurların maaş katsayılarını tespit ederken iyi araştırmalar yapmak, fiyat artışlarını, para değerinin düşürülmesini dikkate almak gerekir.

MEMURLARIN FİYAT İNDEKSİ 100 KABUL EDİLDİĞİNDE:

Kira sabit kabul edilerek Ticaret Bakanlığı Konjoktür ve Yayın Müdürlüğü Toptan Eşya Fiyat İndeksleri'nden yararlanılarak 1970, 1979 yılları arası fiyat artışları ve katsayının ne olması gerektiği:

Yıllar	İndeks	Artış oranı	Olması gereken katsayı	Uygulanan katsayı
1970	100			7
1971	115.9	15.9	8.11	7
1972	136.8	36.8	9.58	7
1973	164.8	64.8	11.54	8
1974	214.0	114.0	14.98	8
1975	235.6	135.6	16.42	9
1976	272.2	172.2	19.05	9
1977	337.7	237.7	23.64	12
1978	515.3	415.3	36.07	14
1979	847.1	747.1	59.03	16

1970'de fiyat indeksi 100 kabul edildiğinde (7) katsayısı doğru tesbit edilmişse 1979'da memur maaşlarında esas olan katsayının 1979 mali yılı bütçesinde (59)'un üzerinde tesbit edilmesi gerekirdi. 1979 yılındaki fiyat artışları, paranın birkaç kez değerinin düşürülmesi dikkate alındığında katsayının kaç olması gerektiğini söylemek oldukça güçtür. Kaldı ki katsayı artışıyla birlikte yeni zamlar memuru eski durumundan daha çok sıkıntıya sokacaktır.

MEMURLARIN EKONOMİK SIKINTIDAN KURTULMASI DEĞİŞEN KATSAYI SİSTEMİ İLE OLUR

Memur maaş katsayısı 22 yerine 80-100 olması da memuru ekonomik sıkıntıdan kurtaramaz. Fiyatlar memurun eline maaşı geçmeden, onu aşar. Bu ekonomik düzenin gereğidir. Bu ekonomik düzen içersinde memuru ekonomik sıkıntıdan kurtarmak fiyat artışlarına göre değişen katsayı sistemi ile olur. 1970-1979 yılları arasındaki fiyat artışlarına ve katsayıya bakıldığında, memur katsayısının düşük tutulmasıyla doğan fark, 1970'den bu yana yapılan kamu yatırımlarını karşılayacak miktardadır. Memura vermediğinle yatırım yapmak hakça bir dağılım değildir. 657 sayılı yasanın 43.Mad. eklenecek fıkra ile Anayasa'nın 119. Maddesindeki espiriye uygun olarak memur örgütlerinin katsayı tesbitinde görüşlerinin alınması hakça dağılımı sağlama bakımından gereklidir.

ANAYASAMIZDA MEMURLARIN GREV HAKKI ENGELLENMİŞTİR

Anayasamızda memurun grev hakkı engellenmiş olmakla birlikte toplu sözleşme hakkı özünde vardır. 119. Maddenin son paragrafı bunu açıkca belirlemektedir. Memurun mesleki menfaatlerini korumaları, kurdukları kuruluşlar aracılığı ile olur. 657'nin 43. maddesine memur kuruluşlarından oluşacak temsilcilerle, hükümet temsilcilerinden oluşan, maaş katsayısı ve memurun sosyal haklarını tesbit edecek bir komisyon kurulur. Hükmü konulursa hem memurun ekonomik sıkıntısını önler ve hem de genel fiyat artışlarının kontrolu sağlanmış olur. Memur maaşlarında esas olan katsayı resmi fiyat artışlarına göre değişen, artan ve eksilen bir yapıya kavuşturulmalı tesbiti, kontrolu önerdiğimiz komisyonca olmalıdır.

MEMUR HAREKETİNİN KAYNAĞI EKONOMİK SIKINTIDIR

Her yıl tartışıla duran memur maaşları ve katsayı önerdiğimiz sistem getirilmeden sürüp gidecektir.

Memur hareketinin kaynağı ekonomik sıkıntıdır. Ekonomik sıkıntısını görmeyen idareler, kendilerine çok yakın bir memur kadrosu oluştursalar da, bir gün iş isteyen adamları kendilerine karşı çıkacaklardır. Bu hep böyle olmuştur. Böyle de olacaktır.

Demokrat OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Hükümetten laf değil, kredi, mazot, gübre istiyoruz

Biz Adana ilinin Misis Nahiyesi çifçileri olarak, Ocak ayının sona ereceği şu günlerde baharla birlikte gelecek olan ekim mevsimi için daha şimdiden kara kara düşünüyoruz.

Tüm ulusça yokluklar içinde bir kış geçirdik. Üretimin alabildiğine düştüğü eğitimin aksadığı, ülkenin bayır aşağı enflasyon yokuşundan yuvarlandığı gerçeği gün gibi ortada. Özellikle pamuk üreticileri olarak sıkıntı içerisindeyiz. MC hükümeti kurulduğu günden bu yana ülkemizi kasıp kavuran yokluk turfanda sebze ve buğday üretimimizi aksattı. Tarlalarımızı yokluk yüzünden ekemedik. Tek umudumuz pamuktu, ancak olayların gelişimi böyle sürmeye devam ederse, bu da olmayacak.

Gübe ve akaryakıt yokluğuna ülkenin içinde bulunduğu ekonomik çıkmaz gereği bir de kredi yokluğu eklendi. Ekonomik darboğazı bahane eden bankalar, kısıtlı olarak da olsa verdikleri kredileri sanayici, tüccar, aracı kesimine kaydırmaya olağan üstü gayret gösteriyorlar.

Biz Adana ilinin Misis Nahiyesi üreticileri olarak, tüm ülke çiftçilerinin sorunlarına biraz daha eğilinmesini, aracıya-tefeciye muhtaç olmaktan kurtarılmamızı bekliyoruz. Ama örtülü MC iktidarının bu soruna pek de akılcı bir yaklaşımının olmayacağını da biliyoruz...

Bize akaryakıt, gübre, kredi sağlayamayan iktidar, yakın gelecekte halkı açlığa mahkum etmenin sorumluluğunu da üzerinde taşıyacaktır.

Ne ezilen ne ezen, insanca hakça düzen istiyoruz.

ADANA İLİ MİSİS NAHİYESİ
ÇİFTÇİLERİ ADINA
ORHAN YÜKSEL KAPUAĞASI

Bizim sesimiz Demokrat

Bizler DSİ'nin Elmalı İnşaatlarında geçici işçi olarak çalışırken yeni MC'cilerin politik çıkarlarına ters düştüğümüz ve de onların Sarı Sendikalarına alet olmadığımız için telsiz emri ile çıkışımız yaptırıldı.

Bizler yeni MC'cilerin baskı tehdit ve bizleri açlıkla uslandırma taktiklerini boşa çıkartacak ve Emekçi Halkın çıkarlarına ters düşen her uygulamayı şiddetle kınayacağız.

DSİ. Elmalı Şubesinden bir grup işçi adına Şürkü Damar.

Edirne Cezaevinde can güvenliği yok

Kapalı Cezaevinde son günlerde çeşitli oyunlar tezgahlanmaktadır.

Bu oyunlar idare-faşist işbirliği şeklindedir. Cezaevi idaresi faşistlerin her istediğini yerine getirmektedir.

Son günlerde cezaevinde çeşitli öldürme olayları olmaktadır.

Daha önce Burhan Yıldırım isimli devrimci arkadaşımız tahliye olduğu gün cezaevi bahçesinde faşistler tarafından katledilmişti. Hem de idarenin gözü önünde.

Daha sonra 4 Kısımda bulunan mahkumlar, idarenin bulunduğu yerdeki reviri basarak bir mahkumu öldürüp iki mahkumu da ağır şekilde yaralamışlardı.

6.1.1980 günü sabahı da faşistler 3.Kısmı basarak yatağında yatmakta olan bir mahkum arkadaşı katletmişlerdir.

Faşistlere hiç bir şey yapılmayıp idare tarafından mükafatlandırılmaktadırlar.

Bunların baş sorumlusu Cezaevi Müdürü dür.

9.1.1980 günü ise faşistlerin mutfaktan kazdığı tünel ortaya çıkmıştır. Tünel jandarma tarafından görülmüştür. Fakat yine faşistlere hiçbir şey yapılmamıştır. Suçlu olarak faşistler değil, 3 Kısımdan mahkumlar gösterilmiştir. Her zaman olduğu gibi yine Cezaevi Müdürü bunu da kitabına uydurmuştur.

Bu durumlar böyle devam ederken cezaevi idaresi bir buzhaneden farksız olan koğuşların üzerini bile tamir ettirmemektedir. Öyle ki; Cezaevinin 5.Kısmının koğuşlarında yağmur sularından göller oluşmaktadır. Mahkum arkadaşlar bu şartlar altında buralarda yatırılmaktadırlar.

Hastaneye gitmek de bir sorundur. Görevliler canı isterse hastaneye götürmektedir. Revirinde pamuk bile yoktur. Revir, revirden başka her şeye benzemektedir.

Sübyanlar koğuşunda çocuklar rutubetli yerlerde yatmaktadırlar. Yemekler ise çok kötü çıkmaktadır. Cezaevi idaresi bu sorunlara kayıtsız kalmaktadır. Cezaevinde can güvenliği diye bir şey yoktur.

Edirne Cezaevinden
DEVRİMCİLER

Okul idaresi faşistleri kolluyor

Biz, Sultanahmet Endüstri Meslek Lisesi'nde okuyan devrimci öğrencileriz. Okulumuzda faşistler, devrimcilere saldırıyorlar. Devrimciler ise jandarma tarafından coplanıyor, dövülüyor ve alınıp götürülüyorlar.

Ayrıca Cankurtaran'dan devrimcilere saldırmak üzere gelen faşistler duraklarda adam dövüyor, kimlik soruyorlar.

Biz devrimci öğrenciler, birçok kez bu faşist saldırılara karşı önlem alınması için idareye başvurduysak da, idare başvurularımıza sessiz kaldı. Ancak biz öğrenciler bu faşist saldırılara karşı birliğimizi pekiştirmede ve saldırılara karşı koymada kararlıyız.

SULTANAHMET ENDÜSTRİ
MESLEK LİSESİ
DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİ

MİT bütçesi iki katından fazla arttırıldı

● MİT'İN HARCAMALARI SON YILLARDA SÜREKLİ OLARAK ARTIRILIYOR

● 1980 BÜTÇESİNDE MİT'İN ÖZELLİKLE MAKİNE TEÇHİZAT VE TAŞIT HARCAMALARI ARTIRILIYOR.

	1979	1980 öneri
Gizli hizmet giderleri	105.450.000	232,812.000
Makina, teçhizat ve taşıt alımları	65.000.000	686.222.000

HABER MERKEZİ

TBMM'ne sunulan 1980 bütçe yasa tasarısında Başbakanlığa bağlı Milli İstihbarat Müsteşarlığının bütçesi 1979 yılına göre yüzde 116 artırılmaktadır. Başbakanlık tarafından Bütçe Plan Komisyonuna gönderilen 1980 yılı bütçe teklifinde belirtildiğine göre, 1979 Aralık ayındaki sıkıyönetim ilanından önce hazırlanan bütçede MİT'in ödeneği 1978'e göre yüzde 21 artırılarak 935 milyondan 1.131 milyona çıkarılmıştı. 1980'de ise bu ödeneğin yüzde 116 artırılarak 2.451 milyon olması planlanmıştır.

Bütçede gizli hizmet giderleri ile makina, teçhizat ve taşıt alımları için ayrılan ödeneğin gelişimi yandaki çizelgede verilmektedir.

Böylece gizli hizmet giderleri 1979'a göre yüzde 120, makina, teçhizat ve taşıt alımları ise 10 katından fazla artırılmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığında sürgünler devam ediyor

Milli Eğitim Bakanlığındaki sürgünler devam ediyor. Çalışanlar üzerindeki baskılar da giderek artıyor. Devrimci memurların istifaya zorlandıkları, bakanlık karakolundaki polislerin çalışanlara baskı yaptıkları bildirildi.

Milli Eğitim Bakanlığında son olarak 20 kadar yönetici, memur ve uzmanın sürgünleri çıktı. Şube Müdür Yardımcısı Adnan Erarslan ve Kadriye Tarcan ile Ömer Başaran, Miyase Eren adlı memurların yanı sıra Nurhayat Kaya adlı programcı, Milli Eğitim Müdürlüğüne sürüldüler.

Milli Eğitim Bakanlığında çalışıp da başka yerlere sürgünü çıkanlar şunlar: İdil Simay Özmert adlı öğretmen Gazi Lisesine, Elmas Canpolat adlı daktilograf Milli Eğitim Müdürlüğüne depo tayin, Müşavir Yaşar Çağlayan Gazi Lisesine, Müşavir İhsan Güzel Cebeci Ortaokuluna, Uzman Yardımcısı Deniz Özalp Mustafa Kemal Lisesine, Başuzman Naciye Babalık Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesine, Müşavir Soner Erdoğmuş Gazi Lisesine, Müşavir Gülşen Ertan Gazi Lisesine, Uzman Yardımcısı Turhan Soylu Milli Eğitim Müdürlüğüne, Başuzman Şevket Özdemir Namık Kemal Ortaokuluna, sürüldüler.

Efes Pilsen işçileri boykot yaptılar

İZMİR (DEMOKRAT)

Efes Pilsen Bira Fabrikasında çalışan işçiler artan hayat pahalılığı karşısında, yetersiz kalan ücretlerinin arttırılması istemiyle yemek boykotu başlattılar. TÜRK—İŞ'e bağlı TEK GIDA—İŞ üyesi işçiler daha önce fabrika yetkililerine verdikleri mektuba herhangi bir yanıt alamadıklarını bunun üzerine başlatttıkları yemek boykotu karşısında fabrika müdürünün diğer konuyu görüşmek üzere İstanbul'a gittiğini belirttiler.

TMMOB'YE BAĞLI BAZI ODALARIN VE ŞUBELERİNİN GENEL KURULLARI TAMAMLANDI

● TMMOB GENEL KURULU MAYIS AYI İÇİNDE YAPILACAK

ANKARA (DEMOKRAT)

TMMOB'ye bağlı mühendis ve mimar odalarının şube genel kurulları Ocak ayı içinde yapılıyor. Odaların Merkez Genel Kurulları Şubat ayı içinde, odalardan gelen delegelerle toplanan TMMOB Genel Kurulu ise Mayıs ayı içinde yapılacak.

Genel Kurul'larda çeşitli sol gruplar yönetime aday olmakta. Demokratik Sol, Birlik Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik, Demokratik Merkeziyetçiler, Demokratik Mücadele Birlik grupları, seçimler öncesinde bir bildiri yayınlayarak, Genel Kurul'larda yönetime birlikte aday olacaklarını açıklamışlardır. Bu konuda bir mühendis şunları söylemiştir: "Oluşturulan bu beşli ittifak karşısında, Devrimci Mühendisler Grubu da, Devrimci Mühendisler, Bağımsız Demokratik Birlik, Yurtsever Devrimci Mühendisler ve bağımsız demokrat unsurların bir birliktelik yapmasını önermişse de, bu girişim, Devrimci Demokratik Birlik grubunun Yurtsever Devrimci Mühendislerle bir araya gelmeyi kabul etmemesi sonucu başarıya ulaşamamıştır. Öte yandan tabanda birçok demokratik solcu mühendisin beşli ittifaka karşı çıkması sonucu, bazı birimlerde demokratik sol, bu beşli ittifakın dışında kalmıştır."

Bugüne değin yapılan Genel Kurulların sonuçları şöyledir:

ANKARA

Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi: 5 Ocak 1980'de yapılan Genel Kurulda yönetime gelen Demokratik Sol, Birlik Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik, Demokratik Merkeziyetçiler 350 oy alırken, Devrimci Birlik Grubu ise 275 oy aldı.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi: 13 Ocak 1980 günü yapılan Genel Kurulda Devrimci, Demokrat, Yurtsever Mimarlar listesi 260 oy alarak yönetime gelirken, Demokratik Sol, Birlik Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik, Demokratik Merkeziyetçiler listesi 160 oy aldı.

İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi: 19 Ocak 1980 günü yapılan Genel Kurulda, yönetime gelen Demokratik Sol, Birlik Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik, Demokratik Merkeziyetçiler 243 oy aldılar. Seçimlerde Devrimci, Demokrat, Yurtsever İnşaat Mühendisleri 117 oy aldı. Divanda 67 oy alan faşistler seçimlere katılmadı.

Öte yandan, Kimya Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Genel Kurulu 26 Ocak 1980 günü yapıldı. Seçimleri Devrimci Kimya Mühendisleri kazandı. Seçimlerde Demokratik Sol Grup 105 oy, Devrimci Demokratik Birlik 44 oy, Demokrasi İçin Birlik Grubu ise 101 oy aldılar.

Makine Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Genel Kurulu 27 Ocak'ta yapıldı. Demokratik Sol Listesi 302; birlik Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik, Demokratik Merkeziyetçiler ve Demokrasi için Mücadelede Birlik gruplarının oluşturduğu liste 180 Devrimci Mühendisler 102, Yurtsever Devrimci Mühendisler 40 oy aldı.

İZMİR

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi: 5 Ocak 1980 günü yapılan Genel Kurulda yönetime gelen Birlik Dayanışma, Demokratik Sol, Demokratik Merkeziyetçiler, Demokrasi İçin Birlik grubu seçimlerde 120 oy alırken, Devrimci Birlik grubu 75 oy aldı.

Kimya Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Genel Kurulu 19 Ocak 1980 günü yapıldı. Yönetime gelen Birlik Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik ittifakı 82 oy alırken, Devrimci Birlik 72 oy, Yurtsever Devrimci Mühendis-Mimarlar 23, Demokratik Sol 19 oy aldı.

İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Genel Kurulu 19 Ocak 1980 günü yapıldı. Genel Kurulda yönetime gelen Birlik Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik ittifakı 274 oy alırken, Demokratik Sol 230, Devrimci Birlik 45, Devrimci Demokratik Birlik 54 oy aldı.

Makine Mühendisleri Odası İzmir Şubesi seçimlerini Birlik Dayanışmacıların listesi kazandı.

İSTANBUL

Elektrik Mühendisleri Odası ve Mimarlar Odasının İstanbul şubelerinin 20 Ocak 1980 günü yapılan Genel Kurullarında yönetime karma listeler geldi. Her iki birimde de yönetimde çoğunluğu Birlik Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik, Demokratik Sol, Demokratik Merkeziyetçiler taraftarları aldı.

İnşaat Mühendislerinin 19 Ocak 1980'de yapılan Genel Kurulunda beşli ittifak 291 oy alarak yönetime gelirken Devrimci Birlik listesi 180 oy aldı.

27 Ocakta yapılan Makine Mühendisleri Odası İstanbul Şube seçimlerini, Birlik Dayanışmacıların oluşturduğu Demokrasi grubuna karşı, Devrimci Yol, Devrimci Sol, Kurtuluş taraftarlarından oluşan İlerici Demokratlar grubuyla Demokratik Solcular ittifakı aldı.

27 Ocak'ta yapılan Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Genel Kurul seçimlerini ise Birlik Dayanışma Demokratik Sol, Demokrasi için Birlik ve Demokratik Merkeziyetçiler gruplarının oluşturduğu liste kazandı.

ADANA

19 Ocak 1980 günü İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi Genel Kurulunda Devrimci Birlik listesi, beşli ittifaka karşı seçimleri kazanarak yönetime geldi.

27 Ocakta yapılan Makine Mühendisleri Odası Adana Şubesi Genel Kurulu Seçimlerini ise Birlik Dayanışma, Demokratik Sol ittifakına karşı Devrimci Mühendisler ve Yurtsever Devrimci Mühendislerin oluşturduğu liste kazandı.

ANKARA MATBAACILAR DERNEĞİ: "Kağıt zammı halkı cahilliğe itiyor"

Ankara Matbaacılar Derneği Başkanı Satılmış Naz, yazılı açıklamasında, zamların halkı şaşırttığını, matbaacılarda da şok etkisi yaptığını söyledi. Kâğıda yapılan % 500 oranındaki zamla onbinlerce matbaacı esnafı ve çalışanlarının işsiz güçsüz kalmaya mahkum edildikleri belirtilen açıklamada emekçi kesimlerin bundan sonra çocuklarını okula gönderemeyecekleri, gazete okuyamayacakları belirtilerek, halkın cahilliğe itildiği ifade edildi.

Orman Müh. Odası kıyım yapan üyelerini ihraç edecek

HABER MERKEZİ

Orman Mühendisleri Odası Sekreteri Yüksel Karakurt dün yaptığı yazılı açıklamada, Orman Bakanlığındaki kıyım ve sürgünlerden sorumlu üyelerin Onur Kuruluna verileceğini belirtti. Karakukurt, şöyle devam etti:

"Orman Bakanı aynı zamanda demokratik örgütlenme hakkımıza da saldırmakta, engellemeye çalışmaktadır. Yine de bugüne dek Ormancı Odamızın Başkan ve İkinci Başkanı TMMOB Yönetim Kurulu üyesi de içinde olmak üzere dört Merkez yöneticisi, 14. Bölge Temsilcisi Yardımcısı, 31 işyeri temsilcisi görevlerinden alınarak sürülmüştür. Temsilcilerimizin sürülmesinden, uygulanan politika gerici ve faşist güçlerin örgütlülüğümüzden korkusunu da, gözler önüne sermiştir.

"Orman Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu, demokratik örgütlenme hakkına saldıran, üyelerimizin saldırıya uğramalarına ve can güvenliklerinin tehlikeye düşmesine neden olan, ormanların sürekliliğini tehlikeye düşüren, emekçilere karşı bir ormancılık politikası izleyen Orman Bakanı Hasan Ekinci'yi, Orman Genel Müdürü Murat Ezici'yi, Orman Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Ali Karadeniz'i, Orman Köyişleri Genel Müdürü Salih Göktaş'ı, Orman Ürünleri Sanayi Genel Müdürü Erdoğan Balmumcu'yu ihraç talebiyle Orman Mühendisleri Odası Onur Kuruluna vermiştir."

TEKİMAL SINATES'TE GREV SÜRÜYOR

"İşverenin uzlaşmaz tutumu birçok kamu sağlık kuruluşunda hayati tehlike yaratıyor"

İZMİR (DEMOKRAT)

TEKİMAL SİNATES işyerinde 18. Aralık 1979 tarihinde başlayan grev devam ediyor. İşyerinde DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası yetkili.

Konuyla ilgili olarak görüştüğümüz Maden-İş Sendikası yetkilileri şunları söylediler. "Asansör bakım, onarım, ve montajının yapıldığı tekimal Sinates iş yerinde 3. dönem toplu iş sözleşmesi işveren Mehmet KAVALA'nın isteklerimizi kabul etmemesiyle sonuçsuz kaldı. Mehmet Kavala, bize geçen dönem yapılan sözleşmeyi kabulettirmek istedi."

Ankara, Adana, İstanbul, ve İzmir'de şubeliri olan iş yerinin Ankara ve İzmir Şubelerinde grevin devam ettiğini belirten Maden-İş yetkilileri açıklamalarını şöyle sürdürdüler.

"Grev nedeniye asansör bakımı hiç bir yerde yapılamıyor. Bizimle sözleşmeli olan özel sağlık hastanesi, çocuk hastanesigibi kamu kuruluşlarında bu durum hayati tehlike yaratıyor"

Sendika yetkilileri, özel kuruluşların sözleşmeyi fes ederek asansör bakımını yaptırabildiklerini ancak kamu kuruluşlarının güç durumda olduklarını belirttiler.

İşçi temsilcisi Mehmet Kılınç grevle ilgili şunları söyledi:

"İş yerinde ücretler oldukça düşüktü. En yeni olanımız 6 yıl çalışmış olmasına rağmen ücretler 3000-4000 arasında durmaya devam ediyordu. Ücretlerin attırılması ikramiyelirin fazlalaştırılması talebimiz işveren tarafından kabul edilmedi. İşveren bize İstanbul'daki fabrikada geçen dönem uygulanan sözleşmeyi dayattı. Kabul etmeyerek greve gittik. İstanbuldaki iş yerinde yetkili bulunan bağımsız otomobil-İş'e üye işçilerin aldıkları ücret bizimkilerden çok yüksek."

Grev 18 Aralıktan bu yana sürüyor. İşveren şu ana kadar hiç bir yaklaşım göstermedi. İşveren Mehmet Kavala'nın bundan başka 27 iş kolunda daha, çalışan iş yeri bulunmakta. Hakkımızı alana dek direnmeye kararlıyız.

Ankara Umum Terziler Derneği zamları protesto etti

Ankara Umum Terziler Derneği Başkanı Nurettin Arslar, yazılı bir açıklama yaparak, zamları protesto etti. Terzilerin bundan sonra dükkânlarını açamaz hale geldiklerini belirten Arslar, açıklamasında özetle şöyle dedi:

"Küçük esnaf yine yandı. Son zamlar Türk esnaf ve sanatkârının tepesine kaynar su gibi aktarıldı. Küçük esnaf ve sanatkâr olarak göznuru ile karnını doyurmaya çalışan terziler, işsizliğin ve açlığın çukuruna yuvarlanmaktadır. Zamlar büyük sermayenin ekmeğine yağ sürmekte olup buna karşın işçi, köylü, küçük esnaf ve sanatkâr gibi büyük halk çoğunluğunu perişan etmektedir. Hükümet aldığı kararlarla esnafı ve diğer emekçi yığınlarını hiç düşünmemiştir."

TİP GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN:

Üsler, birer Türk Komutanı tayin edip Türk Bayrağı çekmekle Türkiyenin iradesi ve denetimi altına girmez

HABER MERKEZİ

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran davet edildiği Barış Derneği Genişletilmiş Yönetim Kurulu'nda yaptığı konuşmada, emperyalizmin hiçbir zaman vazgeçmediği savaş kışkırtıcılığı ve silahlanma yarışını son zamanlarda daha da arttırdığını belirterek, "Üslere birer Türk komutanı tayin edip Türk bayrağı çekmekle bu üslerin Türkiye'nin emir ve denetiminde olmasının Türkiye'nin bilgi ve iradesi dışında kullanılmamasının sağlanmayacağı artık hemen herkesce bilinmektedir." dedi.

Boran, ayrıca, Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığının perçinleştirilmesi girişimlerine ekonomik, mali ve askeri yeni bağların oluşturulmasına karşı tüm barışseverlerin mücadele etmesi gerektiğini vurguladı.

Biyoloji Derneği genel kurulu yapıldı

HABER MERKEZİ

Biyolojik sorunların çözümünde, biyologların yerinin tartışıldığı Genel Kurulda; biyolojik sorunların ve Biyologlar Odası'nın kurulmasıyla şekillenebileceği belirtildi.

Ayrıca toplantıda, Türkiye'deki biyoloji eğitiminin bozukluğuna değinilerek, bunun ülkemiz ekonomisinin gittikçe çarpıklaşmasının neden olduğunu belirtir anlamlı konuşmalar yapıldı.

Daha sonra yapılan seçimlerde; İlbay Kahraman, Tuncay Altuğ, Vedat Savaş Akyürek, Çölbey Gökdemir, Semil Kambur ve Selda Göçener yeni Yönetim Kuruluna seçildiler.

KISA KISA

● BOLU — Ücretlerinin zamanında ödenmediği, sigorta primlerinin yatırılmadığı ve iş güvenliklerinin sağlanamadığı için 10.1.1980 tarihinde Bilgehan Sunta Fabrikasında direnişe geçen 185 işçi, işverenin tüm engellemelerine karşın somut kazanımlar elde ettiler.

İşyerinde toplu sözleşme yetkisini alan işçiler, kısa sürede toplu sözleşme metnini hazırlayacaklarını ve görüşmelere başlayacaklarını açıkladılar.

● ÇORUM — Devlet Hastanesinde Maraş katliamını protesto ettikleri gerekçesiyle 26 kişi açığa alındı ve çeşitli illere sürüldü. Başhekim Dr. Orhan Arıkan'ın Sinop'a, Hastane Müdürü Mustafa Deligöz'ün Elazığ'a atandığı, Başhekim Yardımcısı Emin Temizkan'ın istifa ettiği bildirildi. Sürgünlerin hemen arkasından polisin hastaneye yerleştirilmesiyle birlikte çalışanlara yönelik baskıların arttığı, ebe ve hemşirelerin kaldığı lojmanın arandığı, faşistlerin ihbarıyla karakola götürüldükleri ve hakarete uğradıkları bildirildi.

● ZONGULDAK — Bir süre önce kapatılan TÖB-DER, TÜS—DER ve diğer demokratik kuruluşların açılması istendi. Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÜM—DER) Zonguldak Şube Sekreteri Ersin Uzun yaptığı açıklamada sömürüye karşı çıkan demokratik örgütlerin kapatılarak susturulmak istenmesinin Anayasaya aykırı olduğunu savunarak, bir süre önce kapatılan TÖB—DER ve TÜS—DER'in açılmasını istedi.

● ORDU — ÜGD binasının bulunduğu Hükümet Caddesindeki ilerici, devrimci esnaf ve işyeri sahipleri aralarında imza kampanyası açarak, ÜGD'nin kapatılmasını istediler. Topladıkları imzalarla valiliğe başvuran işyeri sahipleri ve esnaflar, son günlerde artan faşist saldırılar nedeniyle ticaret yapamaz hale geldiklerini ve can güvenliklerinin kalmadığını belirterek, önlem alınmasını ve ÜGD'nin kapatılmasını istediler.

GÖSTERGE

Son ekonomik kararlar (3)

Arslan Başer KAFAOĞLU

Bizde ekonomi üzerinde ahkâm yürütenlerin bir huyu vardır. Bunlara göre zam ciddiyettir. Ama ucuzluk "oy avcılığı"dır. Bu bazı ekonomistlere göre, son kararlar "bilimsel" imiş, "ciddi" imiş. Oysa alınan kararların ne bilimsellikle, ne ciddiyetle ve ne de hesap kitapla zerre miktar ilgisi yoktur. Tam cahilce, halka olduğu kadar, bilime ve hesap kitaba da meydan okuyan kararlardır bunlar. Bilim ne tümce, aritmetiğin dört işleminden haberi olanlar, eğer halka düşmanlığı, Batı düzeninin köleliğini ve buna hayranlığı huy edinmemişlerse, böyle kararları alamazdı. Bu karar o kadar akla mantığa aykırıdır.

Her şeyden önce bu karara göre saptanan döviz kurlarını Türkiye ekonomisi içine sindiremez. Bunu hesap kitapla kanıtlayacağız. Yalnız belki de bizde ekonomi yönetimine gelenlerin bilgisizliğini, cehaletini anlatmak için Sayın Maliye Bakanının bir İstanbul gazetesine verdiği şu yanıtı okuyalım:

"— aldığım (aldığımız diyecek. Çünkü bu tedbirlerin çoğu onun gıyabında alındı.) tedbirlerle enflasyonu durduracağım. Enflasyon oranını yüzde 80'den yüzde 50'ye düşürdük mü, Türkiye kurtulur."

Bir Maliye Bakanı düşünün ki, "enflasyonu durduracağım" dedikten sonra, "yüzde 50" enflasyon oranına inmeyi, enflasyonu durdurma olarak anlar. Bir ülkede devalüasyon yapıldıktan sonra yüzde 50 enflasyon oranına razı olmak maliye ve ekonomi ile uzaktan ilgisi olan bir Maliye Bakanının söyleyeceği bir söz olamaz, değil sorunları bilen bir Maliye Bakanının... Bu demeç aynı zamanda bu kararları alanların ne derece tutarlı olduğunu da ortaya koyar.

Türkiye 1979 Haziranında yüzde 18 oranında devalüasyon yaparak, bir Amerikan dolarının fiyatını 26 liradan 47 liraya yükseltmiştir. Ancak bu 47 liralık dolar kurunu Türkiye ekonomisi sindirememiştir. Nereden belli? Piyasada resmi kurun sadece yüzde 10'u oranında bir karaborsa kuru varken ve Mal Mukabili dışalım alabildiğine serbestleşmişken, sanayiciler ithalatlarını kısmışlar, hatta bir kısmı fabrikalarını kapatmışlardır. "Mafia parası arttı da ondan oldu", "Tahtakale şöyle çamura yattı da ondan oldu" gibi açıklamaların laftan öte bir dayanağı yoktur, olamaz. 52 liraya dolar varken bununla dışalım yaparak fabrikasını çalıştırmayan bir sanayicinin herhalde tek eksiği vardır: İç para, yani Türk lirası. Bu resmi devlet belgelerine, yani ilgililerin kendilerini bağlayan belgelere bir göz atılsa, hemen göze çarpar. Örneğin, açalım bütçe gerekçesini ve bakalım 47. sayfadaki tabloya. Haziranda yüzde 81 oranında devalüasyon yapılmıştır. Ama piyasadaki toplam para sunuşu artışı, yüzde 10'u bile bulmamıştır. Aynı dönemde (Haziran—Eylül) fiyat artışları yüzde 18.5'tur. Demek oluyor ki fiyat artışları para sunuşunun (para arzının) üstünde gelişmiştir. Bundan anlaşılacak şey, para sıkıntısının üretimi etkilediği, bu nedenle mal sunuşunun azaldığıdır. Hele Eylülden sonra, bu eğilim daha da hızlanmış ve para yönünden sıkıntılar özel kesimde büyüdükçe büyümüştür. Para kıtlığı arttıkça üretim durmuş, üretim durdukça mal kıtlığı artmıştır. Fiyat yükselmelerinin, para sunuşu artışından hızlı gidişinin nedeni budur.

Cumartesi günkü Hürriyet gazetesinde ağabeyim Kontenjan Senatörü Adnan Başer Kafaoğlu'nun bir demeci var. Bu demecin bir tümcesine dikkati çekeriz: "Devalüasyon ayları genellikle Ağustos ve Eylüldür." Ve o aylar yerine Ocakta devalüasyon yapılmasına üzülüyor. Bu doğrudur. Ağustos ve Eylülde ucuz fiyatla —devalüasyon öncesi— toplanan tarımsal ürünler, devalüasyonlu döviz fiyatlarıyla yapıldı bugüne kadar. Ama şu mekanizma bile "devalüasyonun" 1970'e kadar —o yıl da dahil— hep bir "çiftçiyi kandırmaca" oyunu olmuştur. Ama bu kez IMF'nin acelesi buna olanak vermemiştir.

Devalüasyon aslında her ekonomik karar gibi sınıfsal nedenlere dayanır. Sanayiciyi, aracıyı kalkındırır, emekçiyi, küçük çiftçiyi ezer. Böylece kâr oranlarının daha fazla düşmesini önleyip, kapitalizmi o ülkede bir nefes boyu daha canlandırır.

Ancak son derece cahilce yapılan bu devalüasyon, bu nefes almayı bile yaptıramayacaktır. Bir gazete haberi var: Bir milyon dolar hemen transfer edilecekmiş. Hadi bu döviz bulundu diyelim. Kamu kesimi ve özel kesim devalüasyon farkı olan 23 milyar lirayı bir anda nasıl ödeyecektir? Piyasanın içinde olanlar bu güçlüğü pek iyi bilirler, anlarlar. Bu para olsaydı, 51 liradan (mademki Tahtakale'de pek bol döviz var deniyor) zaten Mal Mukabili dışalım yaparak herhalde fabrikasını kapatmazdı. Gine bütçe gerekçesini açalım ve 50. sayfaya bakalım. Dış ticaret depozitoları olarak 90 milyar lira görünüyor. Bu aşağı yukarı 2 milyar dolar karşılığıdır. Bu depozitolara, hakkını yitirmek istemeyen dışalımcılar 46 milyar lira daha yatırma durumundalar. Bu 46 milyar lira nereden bulunacaktır?

Görülüyor ki hastalık yanlış teşhis edilmiştir. Ciğerlerinde zafiyet bulunan bir hastaya diyelim "sarılık" teşhisi konmuştur. Yemek ve besin artırmak gerekirken perhiz ve açlık salık verilmiştir. Biraz ekonomi bilen, biraz etrafına bakanlar bu kararı almazlardı. 70 liralık dolarla dışalım yapacak, borç ödeyecek özel kesim ve kamu kesimi bu parayı bulamayınca, emisyona, para bozmaya gidecek ve Sayın Sezgin'in söylediği gibi en az yüzde 50 enflasyon olacaktır. (Bize göre yüzde 100). Peki bu oranda enflasyonun sonu ne olur? Şu olur: Gelecek yıla kalmadan IMF kapımızı çalar ve yeni bir devalüasyon dayatır.

YARIN: ALINAN KARARLAR ANAYASAYA AYKIRIDIR

GÜNÜN GÖZLEMİ

Tek Bacaklı Tito

Talip APAYDIN

Böyle birşeyi düşünemıyorum. Yakıştıramıyorum. Düne kadar söyleseler inanmazdım. Şu dünyanın işine bakın...

Tito ki yüzyılımızın üç–beş devinden biri. Efsane adam. Bir kartal. İkinci Dünya Savaşında Hitler'in faşist ordularına kan kusturmuş. Analarından doğduğuna pişman etmiş. Katırı orasından burasından sokan arı gibi deli etmiş Hitler'i. Çete savaşlarının virtiyozu. Yugoslav dağlarında ayağının basmadığı çalı dibi yok, başını koymadığı taş yok. Paramparça Yugoslav halklarını derleyip toplamış, aynı amaç ardında birleştirmiş, renk renk vagonlardan bir tren yapmış, kendisi de güçlü bir lokomotif olmuş , alıp getirmiş bu güne. Kişilikli, mutlu, çağdaş bir Yugoslav devleti yaratmış. 35 yıl öncesinin Yugoslavyası nerede, bugünün güçlü Yugoslavyası nerede? Ayrı ırkların, ayrı eğilimlerin birleşip, dış dünya güçlerinin karşısında, hıçbir yana eğilmeden, dimdik ayakta kalan, büyüyen, kendine özgü yepyeni bir devlet.

Yıllar önce bir dergide okumuştum. Tam on yıl askeri ciple gelip gitmiş evinden işine. Dışardan tek bir araba sokmamış ülkesine. "Kendimiz ağır sanayimizi kurarız, kendimiz taşıtımızı yaparız, ondan sonra binmeye hakkımız olur"demiş. Kendi ülkesinin insan gücünü, kendi toprağının değerlerini, varlığını kendi olanaklarıyla işleyip ortaya çıkarmış. Sanayisini kurmuş, tarımı , teknolojiyi geliştirmiş, hakça dağıtımı sağlamış, asıl önemlisi etnik gruplar arasında dengeyi, uyumu gerçekleştirmiş, herkesin her hakkını tanımış ve bugünkü Yugoslavya'yı yaratmış. Onun için hem dünyada, hem kendi ülkesinde büyük saygınlık kazanmış, çok az insanın erişebildiği bir sevgi çemberiyle kuşatılmış. Bugün 87 yaşındaki Tito'nun rahatsızlığı karşısında tüm Yugoslav halkının tedirginliğini anlamak icin bunları bilmek gerekir.

Dostum rahmetli Süreyya Yusuf'tan dinlemiştim Tito anılarını. Bizim Kurtuluş Savaşı kahramanlarının Atatürk'ten söz ederken ulaştıkları o hayranlık dolu destansı havaya kaptırırdı kendini. Gözleri yaşarırdı anlatırken.

Geceleri dağ ateşlerinin çevresinde, hergün bir başka dağın başında, kalpaklı gocuklu, beli göğsü fişekliklerle sarılı Tito, hem umut güven dağıtırdı çetelere, hem strateji verirdi. Yeni baskınlar düzenlenirdi. Ülkenin hergün bir yerinde, en umulmayan köşelerinde Alman tankları havaya uçurulurdu, faşist subaylar dağa kaldırılırdı. [illegible] Tito efsaneleşti, birleşmenin dayanışmanın simgesi olup çıktı. Müthiş bir inandırma gücü vardı. Kaya gibi sağlam bir insandı. Yılgınlıkları, kötülükleri, çıkarcı davranışları iradesi ve güçlü kişiliği ile ezip geçti.

Ozan Fazıl Hüsnü Dağlarca bir şiirinde "Milletler büyük evlatları ile teneffüs eder" der. Yani yaşar, yaşam hakkına kavuşur. 1940'lardaki ezilmiş, çiğnenmiş Yugoslavya gerçekten Tito ile yeniden yaşamaya başladı. Sadece düşmandan kurtuluş değil, asıl ondan sonra binbir güçlüğü aşmayı başardı. Tito'nun büyük devlet adamlığı belirginleşti. Dünya güçlerini dengeledi. Ne doğu, ne batı diş geçiremedi ona. Gergin ip üstünde hiç bocalamadan yürüyen bir cambaz gibi yürüdü. Belki dünyanın en güç yönetilebilecek ülkesini, bir düzineye yakın ırkların kaynaştığı Yugoslavya'yı tam bir uyum içinde kaynaştırdı. Sosyalizmi kendine özgü bir yorumla, ülkesinin koşullarına uygun düşen biçimiyle gerçekleştirdi ve başarıyla uyguladı. Kimseye sömürülmeden, kimseye boyun eğmeden dünyanın saygınlığını kazanan bir devlet yarattı. Bu gün çok renkli kültürüyle, sanatıyle, tekniğiyle uygar bir Yugoslavya var dünyada. Ve bu Yugoslavya'nın mimarı Tito var. Tüm kalkınmakta olan üçüncü dünya ülkelerinin çok şeyler öğreneceği Yugoslavya ve lider Tito.

Onu tek bacaklı düşünemiyorum. Yakıştıramıyorum. Olmamalıydı bu!

CEVAT YURDAKUL'UN ANISINA

ADANA'DA VAR BİR YILAN

Kadir KAPUAĞASI

● Yurdakul, "Halkın sağlığı ile oynayan kimse, yakasına yapışmak bizim boynumuzun borcudur" diyordu.

Adana...
Yıl 1979...
Aylardan Ağustos...
Sıcak mı sıcak...

xxx

Gün, Ağustosun 9'u...
Saat 10...
Adana Emniyet Müdürlüğü...
Mali Polis Şubesi'nde sessizlik...

xxx

"Ne o, niye sessizsiniz bu gün? ..."

"Neden olacak, çiçeği burnunda... Evleniyor önümüzdeki ay..."

"Hayır abi, derdim o değil...Dün akşam bizim pederin hastalığı tuttu yine..."

"Ne oldu atlattı mı bari? ..."

"Atlattı ama şanstan İlaçsız milaçsız..."

"Ne biçim iş bu, anlamak mümkün değil... Millet hastalıktan ölüyor, ilaç yok..."

"Allah inandırsın, Adana'da tek eczane kalmadı, sormadık... İstanbul'da bizim biradere arattım... Yok, yok, yok!.."

"Şefin telefonu çalıyor, baksanıza bir..."

xxx

Yaşlı, hasta babasına ilaç bulamayan genç polis yerinden kalktı, telefon sesine doğru, şefin odasına yürüdü. Tam elini ahizeye uzatmıştı ki, telefon sustu. Gerisin geriye döndü, tam kapıdan çıkacaktı ki, telefon yeniden çalmaya başladı... Sinirli sinirli ve koşar adım telefona yöneldi, ahizeye uzandı:

"Alo, buyrun..."

"Evet, Mali Polis..."

"Nasıl? ..."

"Hayır, müdür bey yok . Ben ..."

"Çok mu önemli? ..."

"Peki, öyleyse bekleyin bi dakka..."

xxx

Genç polis ahizeyi masaya bırakıp arkadaşlarının yanına döndü:

"Biri, şefi arıyor... Çok önemli bir şeyler anlatacakmış... Ne olduğunu söylemedi... Mutlaka şefle konuşmak istiyor..."

"Cevat Bey'in yanına çıktı..."

"Gidip çağırsam mı acaba? ..."

"Çok önemli ne varmış ki? ..."

"Ne bileyim ben... Önemli diyor... Belki de bir ihbarda bulunacak..."

"Ne olur, ne olmaz oğlum... Sen git, bir yolunu bul, çağır... İstersen dahiliden bir arat, belki öylesi daha kolay olur..."

xxx

Alo santral... Alo... Alo..."

"Cevat Bey'in odasını bir arayıver... Bizim şef orda olacak galiba..."

"Çok önemli bir telefon varmış, dersin..."

"Oldu mu? ..."

xxx

Genç polis, santralden haber saldıktan sonra, yeniden şefin odasına yöneldi. Ahizeyi aldı, konuşmaya başladı:

"Bir-iki dakka bekleyeceksiniz..."

"Hayır, hayır gelecek şimdi..."

"İşte geliyor..."

Şef, güler yüzle genç polisin sırtını sıvazlayarak, telefona doğru yöneldi, ahizeyi aldı ve dinlemeye koyuldu:

"Buyrun...Ben Mali Şube Müdürü... Sizi dinliyorum..."

"İhbar mı? ..."

"İsminiz? ..."

"Bildirmezseniz, sizi dinleyemem ama.."

"Peki, öyleyse anlatın..."

" .... "

xxx

Genç polis konuşma bitinceye dek, , şefin odasında ayakta bekledi. Önemli bir konuşma olduğunu sezmişti ama, konusunu bi türlü anlayamamıştı... Şefi, ahizeyi yerine koyduğunda, meraklı meraklı baktı:

"Ne o şef? .. Önemli mi? ..."

"Hem de nasıl? ..."

"Mahiyeti? ..."

"Şimdi sorma.."

"Yapacağım bir şey var mı? ..."

"Yok, gidebilirsin..."

Şef düşünceli düşünceli pencereye doğru yürürken, genç poliste kapıya doğru yöneldi. Tam kapıdan koridora çıkacaktı ki, şefi seslendi:

"Babana ılaç bulabildin mi? ..."

"Bulamadım şef..."

Şef acı acı gülümsedi:

"Bulacağız oğlum, bulacağız..."

xxx

Genç polis masasına otururken arkadaşları:

"Ne oldu, neymiş? .."

"Valla, ben de anlayamadım... Konuştular ama, doğrusu tek kelime çıkaramadım... Yalnız çok önemli olduğu ortada.."

"Hiç mi çıkaramadın bişey? ..."

"Hayır... Yalnız, yanından ayrılırken, babama ilaç bulup bulamadığımı sordu... Ben de bulamadığımı söyledim."

"Eeee? ..."

"O da, 'Bulacağız oğlum, bulacağız' dedi... Ne demek istedi acaba? ..."

"Çok değil, bu gece belli olur ne olduğu... Bizim şef boşuna konuşmaz... Neme gerek sapına kadar namuslu adam..."

xxx

Şef telefon görüşmesinden sonra uzunca bir süre düşünceli pencereden dışarıyı gözledi. Bakıyordu ama görmüyordu, aklı bikez takılmıştı yapılan ihbara... Döndü, masasına doğru yürüdü ve koltuğuna oturdu. Öne doğru, masaya eğildi, ellerini birbirine kenetledi öylece durdu. Düşündükleri sanki yüzüne yansır gibiydi.. Zaman zaman karamsarlaşan, bazanda sinirlenen bir ifadeye bürünüyordu yüzü.

Fazla düşünmedi şef... Koltuğundan kalkışı birdenbire oldu. Odasından çıktı gitti.

xxx

Sağa sola selam vererek, hızla koridordan geçen şef, üzerinde " Emniyet Müdürü–Cevat Yurdakul" yazılı kapının önünde durdu. Bir-iki tıklattıktan sonra kapıyı, içeri girdi.

xxx

"Ne o bir şey mi oldu? .."

"Biri bir ihbarda bulundu.. Eğer doğru çıkarsa, önemli... Adam heyacanlı heyacanlı konuşuyordu.. Ve bana öyle geliyor ki söyledikleri doğru..."

"Neymiş bakalım bir anlatıver hele..."

"Adamın iddiasına göre.."

xxx

Yaklaşık üç saat sürdü, şef ile Emniyet Müdürünün konuşması. Son konuşan Emniyet Müdürü oldu:

"Halkın sağlığı ile oynayan kimse, yakasına yapışmak bizim boynumuzun borcudur. Bunlar iğrenç mahluklardır... Tıpkı zehirli yılanlar gibi, sokup öldürürler insanı.. Çiyanlar gibi....İster en basitinden vurguncu olsun ister Demirel'in adamı olsun, ister milletvekili olsun... Buldun mu bu çiyanları, yakalayacaksın kuyruğundan, teslim edeceksin, tıktıracaksın içeri... Hemen başla operasyona... Hemen bu geceden... Yanına iyi bir ekip al... Sağlık Müdürünü de haberdar et... Ama sızmasın dışarı... Aniden baştırırsak, kaçırmayız.."

xxx

Aynı gün Adana'da büyük bir operasyon yapıldı. Alışılagelmiş operasyonların dışında bir operasyondu bu. Baskınlar gecekondulara, oralardaki yoksul halka yapılmadı. Kimseler evlerinden alınıp götürülmedi bilinmeyen yerlere... Çok çok gizli örgütler peşinde değildi polis... Onurlu bir operasyona yönelmişti.

Kısa sürede tamamlandı baskınlar.

Baskın bittiğinde, hasta babasına ilaç bulamayan genç polisin yüzü gülüyordu.

YARIN: MAHKEME DOSYASI

TBP Genel Sekreter Yardımcısı YILDIRIM

"Devalüasyon, emperyalizm yararına alınmış bir karardır"

Türkiye Birlik Partisi Genel Sekreter Yardımcısı Hüseyin Yıldırım hükümetin almış olduğu devalüasyon kararının emperyalizm yararına alınmış bir karar olduğunu belirterek, kararı ülke ekonomisine indirilmiş bir balyoz harekâtı olarak niteledi. Yıldırım basına yaptığı açıklamada, IMF yararına alınan bu kararın faturasının işçilere, memurlara ve tüm dar gelirli emekçi halkımıza ödettirileceğini vurguladı.

ÖNLEMLER ÇARE DEĞİL ALDATMACADIR

Genel Sekreter Yardımcısı açıklamasında, devamla, alınacağı öne sürülen tedbirlerin çare değil aldatmaca olduğunu belirterek, "olsa olsa hükümet yetkililerinin ifade ettikleri tedbirler aracı, tefeci ve karaborsacıların ekmeğine yağ sürecek, tekelci sermayeyi daha da güçlendirecektir." dedi.

Niğde'de baskı ve kıyımlar artıyor

Demirel hükümetinin işbaşına gelmesinden bu yana Niğde'de ilerici devrimci ve demokratlara yönelik baskı, zulüm ve saldırılar arttı.

Kahramanmaraş katliamını protesto eylemlerine katılan beşyüze yakın öğretmenden ellisinin açığa alınmasından sonra henüz açığa alınmayan diğer öğretmenler üzerinde baskılar yoğunlaştırılıyor. Bu arada salt ilerici ve demokrat oldukları için Milli Eğitim Müdür Muavinlerinden Burhan Kormaz, Şevki Çekiç, Mustafa Balçık, ile Ali Ünlü ve Halk Eğitim Başkanı Şöhret Kolsuz görevlerinden alınarak Yozgaz ve Tokat gibi faşist terörün etkin olduğu illere sürüldükleri öğrenildi.

Denizli'de faşistlerin kaldığı handa patlama oldu

—Çevre il ve ilçelerden getirilerek Akseller Fabrikası'nda işçi gibi barındırılan ve yörede terör estirmeye çalışan faşistlerin kaldığı Tahir Ağa Hanı'nın 2. katında şiddetli bir patlama oldu. Patlamanın bomba imalı sırasında meydana geldiği öne sürüldü. Can kaybının olmadığı patlamada binanın tüm camları kırıldı. Olayı bahane eden faşistler çevre halkının üzerine tabancayla ateş açtılar. İlçede demokrat olarak bilinen bir terzinin dükkanıyla, ilericilerin gittiği bir kahveye saldırarak tahrip ettiler.

ADANA'DA SİLAHLI SALDIRIYA UĞRAYAN BİR KİŞİ YARALANDI.

—Zillidede Mahallesi'nde silahlı saldırıya uğrayan Ahmet Aycan adındaki bir kişi yaralandı. İki kişinin saldırısına uğrayan Aycan'ın özel bir hastanede tedavi altına alındığı bildirildi.

CEVİZLİ'DE İKİ KİŞİ YARALANDI.

—Ülkücü İşçiler Birliği YönetimKurulu eski Üyesi Yaşar Akan ve eşi Ayşe Akan, Cevizli 30 Ağustos Caddesi'nde kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateşle yaralandılar. Yaralılar Göztepe SSK Hastànesi'nde tedavi altına alındılar.

—Okmeydanı'nda Celal Kılıç'a ait kahveye açılan ateş sonucu Hasan Kocaka'ya öldü. Hüseyin Barut, Süleyman Korkmaz ve Hasan Acar yaralanarak SSK Hastanesi'ne kaldırıldı. Olayla ilgili soruşturmanın sürdüğü öğrenildi.

—Pendik Sapanbağları Şehit Gazi Caddesi'nde sol görüşlü Kazım Sancaktar kimliği belirlenemeyen kişilerin silahlı saldırısı sonucu yaralandı. Sancaktar'ın Almanya'da işçi olduğu ve üç ay önce İstanbul'a geldiği bildirildi.

—Maltepe Aydınlıkevler'de 300 kişilik bir grubun Ankara-İstanbul karayoluna inerek İzmir'deki TARİŞ olaylarını protesto eden sloganlar attıkları, trafiği yarım saat süreyle engelledikleri bildirildi.

—Fatih Ayvansaray Püsküllü Sokak'ta yapılan aramada hırsızlık yaptığı bildirilen Atıf Karaduman yakalandı. Hatay ili emniyet kadrosunda görevli Komser Muavini Harun Ateş görevlilere silah çekerek hırsızın gözaltına alınmasını engellediği, ancak güvenlik kuvvetlerinin sözkonusu polisi yakalayarak gözaltına aldığı bildirildi.

PETROL OFİSİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SALDIRIYA UĞRADI

—Fuel-oil dağıtımındaki operasyonları yöneten Petrol Ofisi Genel Müdür Yardımcısı Kaya Tankut, kimliği belirlenemeyen silahlı kişilerin saldırısına uğradı.

ANKARA'DA BİR ŞOFÖR ÖLÜ BULUNDU.

—Dikmen semtinde telefonlu taksi şirketinde çalışmakta olan Necati Koç adlı bir şöför görevi sırasında kimliği belirsiz kişilerin silahlı saldırısı sonucu öldürüldü. Yetkililer olayın siyasi yönünün olup olmadığını araştırıyorlar.

KIRIKKALE'DE BİR ŞOFÖR ÖLÜ BULUNDU

—İki gündür kayıp olduğu bildirilen 50 yaşlarındaki Ahmet Baykal adlı taksi şoförü arabasının içinde ölü olarak bulundu.

ERZİNCAN'DA BİR DÜKKANA PATLAYICI MADDE ATILDI.

—Cumhuriyet Caddesi nde Baki İlter'e ait bir bakkal dükkanına atılan patlayıcı madde hasara yolaçtı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

ESKİŞEHİR'DE 7 KİŞİ TUTUKLANDI.

—Bir eve patlayıcı madde atmaktan sanık olarak yakalanan 9 kişiden 7'si, nöbetçi mahkeme tarafından tutuklandı. Tutuklananların Emel Gelir, İlhami Aydoğdu, Sadri Sezer, İsmail Yalçın, Bülent Öner, Faruk Fera, Gürsel Görgülü olduğu bildirildi.

MUĞLA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ.

—Fethiye ilçesine bağlı Güllükbaşı kasabasında sağ görüşlü olduğu bildirilen Ramazan Dağlı, Patlangıç Mahallesi'nde kimliği belirsiz kişilerce yaralandı. Yaralı kaldırıldığı Fethiye Devlet Hastanesi'nde öldü.

İRAN VE AFGANİSTAN SORUNU

Bir petrol savaşına doğru

● YAKIN VE ORTA DOĞU'DAKİ EMPERYALİST YIĞINAĞIN NEDENİ BATILI ÜLKELERİN PETROL VE HAMMADDE KAYNAKLARINI GÜVENCE ALTINA ALMA İSTEĞİDİR.

● AMERİKA BİR DİZİ İTTİFAKLA SOVYETLER BİRLİĞİ'Nİ ASKERİ OLARAK KUŞATMAYI AMAÇLIYOR.

● NATO'NUN BASRA KÖRFEZİ VE HİNT OKYANUSU'NDA DA İŞLEV GÖRMESİ İSTENİYOR.

ABD'nin Sovyetler Birliği çevresinde oluşturduğu üsler ağı

Almanya'da yayınlanan Arbeiterkampf (İşçi Mücadelesi) adlı gazete, batılı ülkelerin Afganistan olaylarından sonra açtığı kampanyayı, petrol bölgelerine yönelik bir savaşın hazırlığı olarak yorumladı. Bilindiği gibi kapitalizmin bugün dünya çapındaki genel bunalımının kökeninde ham madde ve enerji kaynakları alanında yatan sıkıntı bulunuyor. Bu bunalım emperyalist ülkeleri daha saldırgan bir politikaya yöneltmek durumunda bırakıyor. Sovyetlerin Afganistan müdahelesi emperyalist ülkelerin zaten aramakta olduğu bir bahaneyi sağladı. Ve kapitalist dünya basını ve haber tekelleri bir anda yoğun bir propaganda malzemesi ile dünya kamuoyunu bir dünya savaşının kapıda bulunduğu dehşeti ile karşı karşıya bıraktı.

ArbeiterKampf–gazetesinde yayınlanan yazıyı aşağıda sunuyoruz.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Afganistan'daki Sovyet müdahelesi bütün burjuva basını tarafından 1960'ların başındaki Küba ve Batı Berlin bunalımından bu yana " dünya barışını tehdit eden" en ağır ve en kapsamlı bunalım olarak nitelenmektedir. Sözkonusu müdahele emperyalist devletlere, uzun bir süreden beri üzerinde çalıştıkları Yakın ve Orta Doğu'ya yayılma planları için iyi bir bahane sağladı ve bu planlar "Sovyet istilası" karşısında hazırlanmak zorunda kalınan bir meşru müdafa tepkisi olarak gösterildi. Müdahelenin yolaçtığı hızlı gelişimler şöyle sıralanabilir:

—ABD, Pakistan'a geniş çapta modern silahlarla donatmağa hız verdi. Bu amaçla uluslararası bir konsorsiyum oluşturuldu (diğer Nato devletlerinin de katılımıyla). Bunun dışında Pakistan'a yapılan silah yardımı Çin'in yardımlarıyla "Koordine edildi"

—Enver Sedat Amerika'ya, Yakın ve Orta Doğu''daki askeri girişimlerde geçiş bölgesi ve üs olarak Mısırı kullanmasını önerdi. Amerika'ya İsrail'deki askeri tesisleri kullanabileceğini bildirdi.

—Umman, Somali ve Kenya Amerika'ya askeri üslerkonusunda olanak sağlamağa hazır olduklarını bildirdiler.

—Hint Okyanusunda İngilizlerin elinde bulunan ve Amerikalıların yararlandığı Diego Garcia adasını olağanüstü bir destek üssü haline getirme yolundaki çalışmalara hız verildi.

—Carter uzun süredir durdurulan "silah yardımlarının" ilkinin Mısır'a yapılmasını onayladı. Mısır'a 350 milyon dolarlık yardım yanında en modern savaş uçakları ve tanklar da veriliyor.

—Amerika Çin'e uzay üslerinden ve uydulardan askeri amaçlarla yararlanma olanağı sağladı. Çin ordusu ile Amerika arasında ilişkiler "kuruldu".

—Amerika ile Türkiye arasındaki üsler anlaşması, Amerika'nın Türkiye'deki 26 üsden yararlanmasını sağladı. Buna karşılık Türkiye'ye yapılan "askeri yardım"' arttırıldı.

Yukarda anlatılan askeri yığınağın işlevi ise, emperyalist devletlerin 1980'li yıllarda bu bölgeden sağlayacakları petrolü güvence altına almaktır. Bu askeri yığınak bahane olarak "Sovyet yayılmasını" göstermekle birlikte, birinci planda bu bölgedeki ulusal devrimlere karşı yönelmektedir. Çünkü bölgede emperyalizm için son derece önemli olan bu hammaddeleri sağlamakla yükümlü olan rejimlerin hepsi toplumsal açıdan son derece istikrarsız durumdalar

Yeni sömürgeci barışın Suudi Arabistan gibi '"cennetlerinde" bile patlamalar meydana gelmekte, bölgede devrimci bir yükseliş kendini göstermektedir. "Petrol kaynaklarını" yitirme tehditi emperyalist ülkeler için bir savaş nedeni olacaktır ve daha 1970'lerin başlarında petrol bunalımının patlak vereceği belli olmuştur.

Yakın ve Orta Doğu''daki emperyalist yığınağın ikinci bir amacı da Sovyetler Birliğine karşı askeri bir kuşatmayı gerçekleştirmekten ibarettir. Hindistan'a yönelik bir baskın için hareket noktalırı edinmek ve Çin ile birlikte manevra çevirerek Hindi çini devletlerini tecrit etmek de amaçlar arasındadır. Emperyalist propoganda da sürekli olarak, amerikan emperyalizminin Vietnam yenilgisinden sonra dünya politikasında izlediği " geri çekilme politikasını terkedeceği anın geldiği ve Asya'da yeniden yayılmacı ve saldırgan bir politika izlemesi gerektiği vurgulanmaktadır. "Yumuşama" döneminden dem vuran laflar (ki bu dönem Amerika'nın Hindiçindeki savaşı maskelemesine hizmet etmiştir) artık bitmiştir. Bu propogandalara göre 1980'li yıllar daha "Sert" geçecekmiş.

Yaptığı müdahelenin yolaçacağı bu tepkileri Sovyetler Birliği'nin de önceden bilincinde olması gerekirdi. Bu koşullar altında Afganistan müdahelesinin nasıl bir sonuç doğuracağı açık değil.

Müdahelenin siyasal açıdan haklılığının savunulması (Hükümetin yardımstalebinde bulunması) gülünç kaçmaktadır ve sonuç olarak inandırıcı değildir. Sovyetler Birliği bu davranışıyla, emperyalizmin İran karyşısındaki ahlaki ve propaganda konumunu güçlendirmiştir.

Federal Almanya'da ise, özellikle CDU/CSU Hristiyan Demokratlar) Alman emperyalizmının askeri yayılma niyetlerini gerçekleştirebilmek için Sovyetlerin Afganistan müdahelesinden bahane olarak yararlanmaktadır. Dregger Nato'nun Basra Körfezinde askeri bir varlık kazanmasını talep etti. Çünkü ona göre Batı için hayati bir ihtiyaç olan enerji kaynakları ancak bu yolla güvence altına alınabilirmiş. Dregger'in kafasına göre, Nato'nun yeni işlev alanları Güney Atlantik ve Hint Okyanusudur. Batı Avrupalı Nato devletleri ABD ili birlikte, "bu bölgede ortak bir Sorumluluk altına girebilir." Tıpkı Amerika'nın kuruluş halindeki "müdahele-gücü'ne katılma önerisi gibi. CDU'nun "Savunma uzmanı' Wömer ise, "hammadde ve petrol kaynaklarının güvence altına alınması zorunlu olarak Nato'nun temel görevi haline gelecektir" diyor. Yine ayni kişi "Nato"' Pakistan, Suudi Arabistan, Mısır, İsrail ve Türkiye gibi ülkelerin savunmasını güvence altına almak zorundadır" diyor.

Batı Alman ordusunun Asya, Afrika yada dünyanın başka bir yerindeki emperyalist çıkarların güvence altına alınmasında kullanılması, 1980'lerde bir gerçeklik haline geleceğe benzemektedir–bu, Orta Avrupa"nın da savaş alanına dönüşmesi rizikosunu beraberinde getirecektir.

Bu bağlam içinde emperyalist "haber üretiminin" Afganistan'daki gelişimlere özel bir önem vermektedir. Naziler 1939'da bir savaş bahanesi yaratmak için SS'lere Polonya üniforması giydirilip, sahte bir saldırı düzenlenmişti. Bugün de emperyalist basın, bu tür üniforma oyunlarına başvurmadan hayali haberler üreterek savaş histerisini yaymağa çalışmaktadır: "'Afganistan'daki Rusların" sayısı 29 Aralık'ta 10 000 olarak gösterilirken, bu sayı 31 Aralık'ta hızla 25–30 000'e, 3 Ocak'ta 40 000'e 4 Ocak'ta 60.000'e, 7 Ocak'ta ise 100 000'e çıkmış, sonra birden 50–85 000'e, 12 Ocak'ta ise 50 000'e düşmüştür. Burjuva basını 31 Aralık'tan itibaren Afganistan'ın her yanında Sovyet birlikleri ile Müslüman ayaklanmacılar arasında meydana gelen korkunç çarpışmalarla ilgili ayrıntılı haberler vermeğe başladı. Ölen "Kızıl Ordu" askerlerinin sayısı Bild gazetesinin 31 Aralık sayısında en aşağı 12 diye verilirken, bu sayı 250'ye derken 7 Ocak'ta 9600'e çıkmış, Bild gazetesinin aynı gün verdiği sayı ise 10 000'e erişmiştir. Özellikle "Bild" gazetesi kanlı savaş haberleriyle histeri havasına girmiştir:

"Rus tankları Müslümanları eziyor "(3 Ocak) – "Kan Banyosu, Ruslar ve Afganlılar çok sayıda ölü verdi" (4Ocak)– "200 000 Rusun öldüğü söyleniyor" (4 –"Ruslar 24 çocuğu öldürdü" (5 Ocak) – "10 000 Rus daha öldü" –"Rus tankları karşısında sopalı müslümanlar."' (8 Ocak).

7 Ocak tarihli Bild '"Sovyetlerin kadınları, çocukları, ihtiyarları kılıçtan geçirdiğini" iddia ediyordu. 11 Ocak tarihli Bild'de ise Sovyet birliklerinin dehşet verici bir katliam uyguladıkları yazıyordu: "Onbin sivili katliamlar sırasında öldürdüler."

Yine 10 Ocak tarihli diğer gazedelerde ise yukardaki haberlerin tamamen hayal ürünü olduğunu gösteren yazılar okumak mümkündü. Bunların kaynağı ise Pakistan' daki Müslüman ayaklanmacıların' merkeziydi. Bu haberlere göre ise Sovyet birlikleri çatışmalara ender olarak karışıyordu, ayaklanmacılara karşı savaş yalnız Afgan birlikleri tarafından yürütülüyordu, sovyetlerin 200 kadar ölü verdiği tahmin ediliyordu, Afgan ordusundan karşı tarafa tek tük geçmeler meydana geliyordu. (7 Ocak tarihli Bild ise, en aşağı 30 000 Afganlı askerin ayaklanmacıların yanına geçtiğini iddia ediyordu.)

Bu örnekleri sürdürebiliriz. Sovyet "katliamları" üzerine desteksizce uydurulan haberler dehşet hikayeleri, Batı Alman ordusunun Yakın ve Doğu'da yerleşmesi için ortam yaratmayı amaçlayan propaganda kampanyasının bir parçasını oluşturmakta ve bunlarla sözkonusu ülkelerin kamuoyu da etkilenmeğe çalışılmaktadır.

YAYINEVİ SAHİPLERİ NE DEDİLER?

● YAŞAR NABİ NAYIR: ZAMLA BİRLİKTE KÜLTÜR HAYATIMIZ GUDÜKLEŞECEK.

● ABDULLAH ÖZKAN: SON KAGIT ZAMMI ÖZELLİKLE İLERİCİ YAYINCILIK İÇİN AĞIR BİR DARBE OLMUŞTUR.

● SEÇKİN CILIZOĞLU: ÜLKEYİ AMERİKAYA İPOTEK EDERLERKEN BU ARADA KÜLTÜR YAŞAMIMIZI EKONOMİK ABLUKAYA ALMANIN KOŞULLARINI SAĞLIYORLAR.

TYS İKİNCİ BAŞKANI DEMİRTAŞ CEYHUN:

Kağıt zammı iktidarın çağdışılığının kanıtıdır

DEMİRTAŞ CEYHUN
(Türkiye Yazarlar Sendikası İkinci Başkanı)

"Amerikan dolarını bir çırpıda 47 liradan 70 liraya çıkarırken, bu devalüasyonun iç piyasada fiyatlara yansımaması için ithalattaki vergi resmini % 25 den % 1 e indirdiğini söyleyen örtülü M.C iktidarının hemen ertesi gün kağıt fiyatlarına yüzde dörtyüz zam getirmesi, bizce amacını ve zihniyetini açıkca ortaya koymaktadır.

Bu yeni devalüasyon ve enflasyonun da, işçi ve emekçi sınıfları biraz daha yokluğa iterken, para babalarının milyarlarına yeni milyarlar katacağı kuşkusuzdur. Kağıt fiyatlarına getirilen bu korkunç zam için söylenecek tek şey, gene kendi deyimleri ile "Çılgınlıktır, cinnettir, sadizimdir....Kağıt zammı bu iktidarın ne oranda kültür düşmanı ve çağ dışı bir iktidar olduğunun açık kanıtıdır.

Hele hele, ithalattaki damga harcını % 25 den % 1 e indirerek bir avuç ithalatçı ve karaborsacı haramzadeye devlet kesesinden milyarlarca lira aktaran bu iktidarın, beylerin bilmem nerelerde sildikleri tuvalet kağıdı ile okul kitabı ve defter kağıdı arasında da hiç bir fark gözetmemeleri gerçekten klinik bir vakadır. Ve bizce iktidarı illegal bir biçimde ele geçiren faşist zihniyetin artık yavaş yavaş günyüzüne çıkmağa başladığının işaretidir. Bütün ilerici güçlerimizi bu faşizan girişimlere karşı direnmeye bir kez daha çağırmayı görev biliyoruz"

MEHMET ALİ YALÇIN
(May Yayınevi)

"Bu son zamlarla, on formalık bir kitap otuz-kırk liraya satılırken, birden bire yetmişbeş-seksen liraya çıkmıştır. Bu yüzde yüz bir artış demektir.

Son kağıt zammı ve devalüasyon sonrasında kitap fiyatları yüzde yüz oranında artacaktır. Çünkü kitabı oluşturan tüm kalemler zam görmüştür.

Son zamanlarda okur sayısı durmadan artıyordu. Siyasal iktidar bu zam ile bunu ortadan kaldıracaktır. Engellenmiş olan fikir ve kültür yaşamımızdır.

Bu arda Türk edebiyatı da bu zamlardan darbe yiyecektir. Artık telif verebilmek, hele hele yetişmekte olan umut olan yazarların kitaplarını basmaya yönelmek mümkün değildir.

Kaldı ki, hükümetin zamma rağmen kitapçılara, yayıncılara öncelikli kağıt vermesi sağlanacak mıdır? Bunu da sanmıyorum. Eğer bu yapılabilirse zammın yarattığı zor duruma rağmen bazı yayınevlerinin yaşamlarını sürdürmesi mümkündür.

Zaten kağıt yokluğu nedeniyle birçok matbaa, mücellithane kapanmakla karşı karşıyaydı. Bu son zamlar bunu hızlandıracak, fikir yaşamımız bir yandan torpillenirken buna bağlı olarak ta bu işkolunda yoğun bir işsizlik oluşacaktır."

YAŞAR NABİ NAYIR
(Varlık Dergisi ve Yayınevleri Sahibi)

"Kağıt daha önce de dünya ölçülerine oranla ülkemizde çok pahalıydı ve kültür yaşamımızı olumsuz yönde etkiliyordu.

Şimdi ne yapılabileceğini, ne yapacağımızı şu anda kesinlikle bilemiyorum. Türk ekonomisinde yaratılan bir şoku biz de yaşıyoruz. Toparlanmanın ve bir karar vermenin gerçeği bu şokun atlatılmasından sonra olacaktır.

Yayın azalacak, okur sayısı düşecektir.

Hiç şüphesiz ki, bu ölçüsüz kağıt zammından Türkiye kültür ve fikir düzeyinde büyük zarar görecektir.

Biz de yayınlarımızı azaltmak kısmak zorunda kalacağız"

NECDET SANDER
(Sander Yayınevi Sahibi)

"Son devalüasyon kağıt zammı ile birlikte kitap maliyet fiyatlarını yüzde üçyüz arttırmıştır. Buna bağlı olarak da kitaplarda giderek yüzde üçyüz oranında bir artış olması kaçınılmazdır.

Bu karar verilirken Türkiye'nin fikir yaşamı hiç bir şekilde gözönüne alınmamıştır. Bu yüzden açıklıkla belirtebiliriz ki okumak engellenmiştir.

Türk edebiyatı baltalanmıştır. Yeni yazarların gün ışığına çıkması zorlaşmıştır.

Biz yayınevi olarak varlığımızı belki koruyacağız, ama bu azalarak, yayını kısarak olacaktır."

SAMİ KARAÖREN
(Çağdaş Yayınlar Yönetmeni)

"Yeni kağıt fiyatları kültür hayatımızı en olumsuz yönde etkileyecektir. Genellikle yayıncılarımız yatırımlarının karşılığında bu düzen içinde haklı olarak kazanç istemektedirler. Bir karlılığı istemek zorundadırlar.

Bu durum zaten kültür yaşamımızı olumsuz olarak etkilemekte, ciddi yayından bu yüzden kaçınılmaktadır. Oysa şimdi fiyatların görülmemiş bir boyuta yükselmesi kitap alım gücünü çok azaltacaktır. Neredeyse artık en ucuz kitap yüz lira olacaktır. Bu arada aşırı kar peşinde koymayan birkaç yayınevide çok zor durumda kalmıştır. Belki de kültüre değğin yayınların devamı hiç yoktur şu anda.

Biz yinede yayınevi olarak direneceğiz.

Şu anda içtenlikle inanıyorum, Türkiye'de tüm ekonomik olanaksızlıklara karşın kağıt büyük bir savurganlıkla harcanıyor. Hükümetleri de aşarak devletin bir kültür politikası olmalıdır. Bu karmàşayı ancak bu önleyebilir.

Sendikalar da bu noktadaki savurganlığı önleyici tavır takınmalıdır. Özellikle basın ve yayın işleriyle ilgili sendikalar."

KEMAL KARATEKİN
(Tekin Yayınevi)

"Kağıdın tonu, birgün önceye kadar, yani zam gelmeden önce 18.000 TL. idi. Bugün öğrendiğimize göre bir ton kağıt 40.500 TL. olacakmış. Kağıt fiyatının yüzde yüz artış göstermesi,dolayısıyla kitap maliyetlerini ve kitap satış fiyatlarını etkileyecektir. Sadece kitap maliyetlerini kağıt etkilemiyor. Bunun yanı sıra basım işleri, mücellitler, benzin fiyatlarındaki anormal artış, dolayısıyla nakliye işlemleri tümüyle işi çığırından çıkarıyor. Bu durum karşısında bizler de ne yapacağımızı şaşırmış durumdayız. Örnek verecek olursak, kitap fiyatları üstüne, 10 formalık bir kitap şu durumda 50 TL. ise, zamdan etkilendiğimizde 100 TL'den fazla olacak.

Ben zam mı duydum, detayını öğrenmek için gazeteleri karıştırdım. Bir yerde sevindim diyebilirim, sübvansiyon dediğimiz farkın kalkacağı, hiç olmazsa hazineden milyonlarca lira paranın gitmeyeceği beni sevindirdi. Piyasada açık farklar ve karaborsa olmayacağına inanıyorum tabii gerekli önlmler alınırsa.

Başımızın en büyük belası IMF, sağı solu bırakalım da, bir vücut olalım, kendi kendimizle uğraşmayı bırakalım, bizi yoketmeye çalışanlara karşı koyalım. Kendi yağımızla kendimiz kavrulmayı öğrenelim. Kemerleri yalnız fakirler değil, hep birlikte sıkalım bu darboğazdan çıkmak için."

SEÇKİN CILIZOĞLU
(Tiyatro -80 Dergisi Sahibi)

AP—MHP—CHP üçgeni bir yandan baskı yasalarını oluşturup, bir yandan ülkeyi Amerika'ya ipotek ederlerken bu arada kültür yaşamımızı da ekonomik ablukaya almanın koşullarını sağlıyorlar.

Dün CHP yönetiminde hangi atılımlı çağdaş devrimci dergi, "KİT"lerden Başbakan'ın eşi Rahşan Ecevit'in çıkardığı "Umut" gazetesi kadar ekonomik destek görmüştür ki?

CHP iktidarı kimlere ne vermiştir, bunlar açıklan malıdır?

Bugün de iktidar atılımcı, çağdaş, devrimci, düzene karşı yayın organlarının bütün boyutlarını ezerken ülkücülerin fikirlerini yayan, düzenden yana yayın organlarına olanak sağlayacaktır.

Bizse yola, bu tür icazetleri hesaplamadan çıktık.

Bizim görevimiz var. Yarattıkları ekonomik koşullar, baskılar, bu görevimizi geriye düşüremeyecektir. Ben on yıldır kendi koşullarım içinde çıkardığım dergimi bu koşullarda daha bir tırmandıracağım. Ne yaparlarsa yapsınlar, yayıncısıyla, okuruyla geriye düşmeyeceğiz. Düşmemeğe çalışacağız. Görevimiz, sorumluluğumuz, zorunluluğumuz budur.

ABDULLAH ÖZKAN
(Gözlem Yayınları)

"Son kağıt zammı özellikle ilerici yayıncılık için ağır bir darbe olmuştur. Açıklanan fiyatlara bakılacak olursa, bu kağıt zammı şu an yürürlükte olan karaborsa fiyatlarını gerçek fiyatlara yaklaştırmıştır. Ancak bu karar durumun düzeleceğini göstermez. Çünkü özellikle son bir kaç aydır süregelen uygulama zaten yayıncıların normal fiyatla kağıt bulmasını olanaksız hale getirmiş, karaborsa fiyatları ise olağanüstü boyutlara ulaşmıştı.

İlgililer, yayıncılara da gazeteler gibi, SEKA fiyatları gibi, beklemeden kağıt alma yolunda bir önlem almadığına göre yayıncılar gene yatırdıkları para karşılığında sekiz ay, hatta bazen bir yıl süreyle kağıt beklemek zorunda olduğundan kağıtlarını kaçınılmaz olarak karaborsadan karşılayacaklardır. Bu zamlar ise karaborsa fiyatlarını iki-üç misli arttıracaktır. Bu yasal önlemlerle yokedilmeğe çalışılan ilerici yayıncılığın gerek kağıt dağıtımı yoluyla, gerekse ekonomik açıdan köşeye kıstırılması demektir. Kağıt sorununa çözüm bulma amacıyla kurulan Yayıncılar Kooperatifi uzun bir süredir işlemez bir duruma getirilmiştir. Şimdi ise öldürücü darbe vurulmuş ve çeşitli engellere rağmen ayakta kalmayı başarabilmiş olan ilerici yayıncılık en etkili yolla yokedilme sürecine itilmiştir.

İngiltere ve Avustralya yeni bir SEATO yaratmaya çalışıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Afganistan'a yapılan Sovyet müdahalesinden bir ay sonra yeni bir askeri ittifak oluşturmak amacıyla, A.B.D., Japonya, İngiltere, Çin ve Avustralya diplomatları, Güney Doğu Asya'da bir başkentten diğerine giderek yoğun bir ilişkiler zinciri kurmaya çalışıyorlar. Asya'da nüfuz alanlarını genişletmek amacıyla bu ülkelerin temsilcileri, özellikle ASEAN—Endonezya, Filipinler, malezya, Singapur ve Tayland'dan oluşan Güney Doğu Asya Ulusları Birliği-ülkelerinde yaptıkları ziyaretlerde, bölgede Sovyetler Birliğine karşı ekonomik, politik ve askeri bir ittifak, hiç olmazsa geçici bir birlik oluşturmaya çalışıyorlar.

Bu diplomatik 'bale' sırasında, özellikle İngiltere ve Avustralya, A.B.D. ile olan ıttifakları ve bölgedeki çıkarları açısından aktif bir rol oynuyorlar. Avustralya Dışişleri Bakanı Peacock ve İngiltere Devlet Bakanı Blaker Malezya ve Tayland'da yaptıkları konuşmalarda, Carter'ın Amerikan Ulusal Birlik Kongresi önünde yaptığı ve buram buram savaş tehdidi kokan konuşmasında kullandığı deyimleri tekrarladılar. Carter ve Türkiye Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen gibi, İngiliz ve Avustralya'lı bakanlar, "ikinci dünya savaşından bu yana uluslararası alanda ilk kez bu kadar bunalımlı bir dönem yaşamaktadır." dediler. Ayrıca iki bakan da, Güney Doğu Asya ülkelerine saflarını sıklaştırmalarını 'öğütledi'' ve kendi hükümetlerinin Manila anlaşmasına SEATO anlaşması—olan bağlılığını sürdürdüklerini açıkladılar. Bu arada bakanlar, 1954'te Manila anlaşması sonucunda kurulan ve 1977'de dağılan SEATO—Birleşik Amerika, İngiltere, Avustralya, Yeni Zelanda, Fransa, Pakistan, Filipinler ve Tayland'dan oluşan Güney Doğu Asya Paktı örgütü—konusuna da değindiler. Bakanlar, SEATO'nun yeniden canlandırılması konusunda Malezya ve Tayland'lı yöneticilerin pek hevesli olmadıklarını söylediler. Şimdilik görüşmeler ne kadar belirsiz olursa olsun Güney Doğu Asya'da yeni bir askeri işbirliği söz konusu olabilir. Bilindiği gibi, SEATO anlaşmasına dayanarak, Amerika Birleşik Devletleri, Vietnam'da yaptığı savaşa, Avustralya, Tayland ve Filipinler'i de katmıştı. Bu ülke askerleri de, A.B.D.'nin yanında savaşmak zorunda kalmışlardı. Ancak Vietnam savaşının A.B.D. açısından başarısızlıkla sonuçlanması, Laos ve Kamboçya'nın da A.B.D. emperyalizminin yörüngesinden çıkması üzerine SEATO'da iflas etmişti.

Şimdi ise, Avustralya Başbakanı yaptığı açıklamada Avustralya ve Japonya için hayati önem taşıyan deniz yollarının ve Hint Okyanusunun 'güvenliğini' sağlamak amacıyla bölgede sosyalist olmayan diğer ülkelerle kültürel, askeri ve ekonomik işbirliğini geliştirebileceklerini söyledi.

Bu arada Pakistan'a bir ziyaret yapan Avustralya Dışişleri Bakanı Peacock'ın, henüz resmi bir açıklama yapılmamasına karşın, bu ülkeye askeri yardım yapacağı tahmin ediliyor.

Sovyet—Afgan sınırında ve Tayland-Kamboç sınırında çelişkilerin ve durumun açıkça belirlenmesini beklerken, İngiltere Devlet Bakanı, yaptığı konuşmalarda, "Sovyetleri ve Vietnamlıları işgal ettikleri bölgelerden uzaklaştırmak yolunda alınan Birleşmiş Milletler kararını uygulatmak için bölge ülkelerinin Vietnam ve Sovyetler Birliği üzerindeki baskı olanaklarını sonuna kadar kullanmalarını" istedi.

Görüldüü gibi, İngiltere, Avustralya, Japonya gibi ülkeler birer birer Güney Doğu Asya ülkelerine başvurarak bu ülkelerden, bir 'Sovyet tehdidine' karşı 'A.B.D.' nin çıkarlarını' korumaları için 'rica ve yardım tekliflerinde' bulunuyorlar. Ancak bu ülkelerin, (Tayland, Malezya ve Filipinler) söz konusu önerilere ve sıkıştırmalara karşı nasıl bir tavır takınacakları henüz açıkça belli değil.

Devrimci halk bloku taraftarı Sendikaların 70.000 üyesi var.

Salvador'da, iktidar duruma hakim olmaya çalışıyor

San Salvador (Dış Haberler Servisi)

22 Ocak katliamındana sonra, El Salvador'da Cunta yetkilileri durumu kontrol edebilmek için uğraşıyorlar. Katliamdan birkaç gün sonra, Cahalatenango bölgesimde, köylülerle Ulusal Muhafızlar arasında çıkan bir çatışmada yedi kişi öldürüldü.

Bu arada San Salvador'da birkaç radyo istasyonu ve Başpiskoposlukta bombalar patladı. Bu olaylar bahane edilerek tutuklamalar hızlandı. Devrimci çevreler, son bombalama olaylarını 'provokasyon' olarak niteletiler ve Ulusal Muhafızların bu olayları, halk üzerindeki baskıları arttırmak için bir bahane olarak kullandığını belirttiler..

Devrimci Halk Bloku lideri Juan Chacon şöyle bir açıklama yaptı:

"Cuntanın reformcu yenilgisinden sonra, egemen sınıfların halkımızın üzerindeki baskılarını arttırmaktan başka çıkar yolu kalmamıştı Ama, yoğunluğu itibariyle, 22 Ocak kınlı mitingi, oligarşi ve suç ortaklarına karşı verilen mücadelede yeni bir dönem başlatmıştır"

Ülkenin içinde bulunduğu kriz uzadıkça ve yoğunlaştıkça, sınıflar arası kutuplaşmalar da belirginleşiyor. Faşistler 50 000 kişinin katıldığı bir miting yapmışlardı. Bu mitingin arkasından halk güçlerinin 150 000 kişiye varan 22, Ocakagösterisi ülkede son yıllarda yapılan en büyük kitle mitingi oldu.

Şimdi de iktidarda bulunan Hristiyan Demokrat Partisi de partizanlarını toplayarak bir gösteri yapmayı düyünüyor. Bu gösteri de güdülen amaç, "reformların" barışçıl yöntemlerle de yapılabileceğini göstermek.

AKEL partisi Kıbrısta işbirliği çağrısı yaptı

Lefkoşe—(THA)

Kıbrıs Rum Komünist Akel Partisi, Sosyalist Edek Partisine işbirliği çağrısında bulundu. Akel Partisi Lideri Papayuannou, Parti Merkez Komitesinde yaptığı konuşmada, 1977 yılında Makarious'un başkanlığında yapılan Rum Ulusal Konsey ve Bakanlar Kurulu ortak toplantısında saptanan Kıbrıs sorununun çözümüne ilişkin ilkeleri kabul etmesi halinde, Sosyalist Edek Partisiyle işbirliği yapabileceklerini açıkladı. Akel Partisi Lideri: "Darbeciler ve Kıbrıs sorununun çözümünü NATO'nun istemleri doğrultusundaki yöntemlerle çözmeyi öngören partiler dışında, tüm siyasal partilerle işbirliğine hazırız." dedi.

Papayuannou, ayrıca, Denktaş—Makarious, ve Denktaş—Kipriyanu anlaşmaları çerçevesinde toplumlararası görüşmelere hazır olduklarını da duyurdu.

Hint okyanusunda ABD ve Sovyet askeri varlığı güçleniyor

Singapur. (ANKA)

Sovyetler Birliğinin Afganistan'a müdhalesi ile, Orta-Doğu ve Asya'da gerginleşen ilişkiler nedeniyle büyük bir stratejik önem kazanan Okyanusunda ABD ve Sovyetler Birliğinin, donanmalarını sürekli olarak güçlendirdikleri bildiriliyor.

Güdümlü füzelerle donatılmış sekiz Sovyet destroyeri ve kruvazörünün, Hint Okyanusuna doğru yolladıklarının bildirilmesinin ardından, 64 000 tonluk "Coral Sea" uçak gemisi ile üç güdümlü füze kruvazörü, bir güdümlü füze destroyeri, ve bir destek gemisinden oluşan büyük bir Amerikan "görev gücü" Singapur'a geldi.

ABD'nin Pasifik'teki 7. Filosuna bağlı gemilerin, Singapur'dan sonra nereye gidecekleri konusunda resmi bir açıklama yapılmamış olmakla birlikte, Filonun, halen en az ABD uçak gemisinin bulunduğu Hint Okyanusuna açılacaklarına muhakkak gözü ile bakılıyor.

ABD petrol şirketleri kâr rekorları kırdı

New:York. (DPA)

Dünya enerji bunalımı yaşarken, büyük ABD petrol tröstlerinin, petrol piyasasındaki son gelişmeler nedeniyle karlarını muazzam ölçülerde arttırdıkları açıklandı.

ABD "petrol devleri" arasanda üçüncü sırayı alan "Texaco" şirketinin, 1979 yılı içinde karlarını %100' den fazla arttırarak 1 milyar 800 milyon dolar kar sağladığı, şirket tarafından yayınlanan bilonçoda açıkça belirtildi.

İkinci sıradaki gurubu ise, yayınlanan hesaplarında geçen yıl %78 artışla 2 milyar 10 milyon dolar kar sağladığını açıkladı.

ABD ve dünyada en büyük petrol tröstü olma durumunu koruyan "Exxon" un ise henüz karlarını açıklamadığı, ancak rakiplerinden çok daha ileri ölçülerde kar artışları sergilemesinin beklendiği bildiriliyor.

Bakanlar Kurulu

Bakanlar kurulu önceki hafta toplanamayınca, bu haftaki taplantısı daha bir önem kazandı. Sabah erken saatlerde başbakanlık önünde toplanan gazeteciler, başbakanın gelmesini bekliyorlardı.

Kabineyi oluşturan bakanlarımız, makam otolarıyla bir bir gelmeye başlamıştı. Bu sırada TRT kameramanı da gelen bakanların otomobilden inip başbakanlığa girişini görüntülüyordu. Kameranın çalıştığını gören bakanlarımız, özenle inip kamera'ya bakmayı da ihmal etmediler. Hemen tüm bakanların kameraya bakarak selam vermeleri gazetecilerin dikkatini çekti ve bir gazeteci seslendi:

—Bakanlar Kurulu değil, kameraya bakanlar kurulu toplanıyor galiba..

SAYENİZDE EFEM.

Kimi bakanlarımız bu arada gazetecilerle selamlaşarak kısa söyleşide bulunmayı ihmal etmedi. İşte bakanlar Kurulu'na girerken saptadığımız bazı konuşmalar:

Maliye Bakanı İsmet Sezgin:

—Merhaba çocuklar üşüyorsunuz galiba? ..

Bu soruya bir gazeteciden gelen kısa yanıt:

—Sayenizde efem...

Milli savunma bakanı İhsan Birincioğlu:

—Sayın bakan bir sorumuz var

—Buyurun sorun

—Efendim askeri yargıtay'a baskı varmış..

—Bu mevzuuda bir şey söylemek istemiyorum...

Turizm ve Tanıtma Bakanı Barlas Küntay:

—Merhaba arkadaşlar

—Üşüyoruz efendim bir de gündemi merak ediyoruz..

—İnanın ben de bilmiyorum. Ama söz, çıkışta unutmazsam söylerim.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu:

—Efendim ince giyinmişsiniz çeketle üşümüyormusunuz?

Bu soruyu duymayan bakan ince ceketi ile hızla merdivenleri tırmandı.

Ve bakanlar kurulu o gün ekonomiyi kurtaran büyük önlemleri 12 saat süren bir görüşmede aldı, Gündemi bilmeyen bakanlar ve sayesinde üşüdüğümüz bakanlarımızın katkısıyla.....

Tatili uzamış

Adana Eğitim Enstütüsü'ne 900 MHP yanlısı kişinin başvuracağı (ki bir çoğu suç işlediği, öğrenim özgürlüğünü engellediği gerekçesiyle önceden okuldan uzaklaştırılmıştı.) daha önceden bildirilmiş ve basın aracılığıyla kamuoyuna duyurulmuştu. Duyduğumuz odur ki;

Adana valiliğince, durumu incelenmek üzere Okul İdaresine yaklaşık 400 kişilik bir liste gönderilmiş....

Enstütü Müdürü Zeki Büyükyılmaz hoca almış eline listeyi, birde bakmışki, kendisine daha önce sıkıyönetimce verilen arananlar listesinden aşağı yukarı 40 kişi okula müracaat edenler içerisinde........

Hemen ilgili yerlere başvurmuş, demişki;

—"Okula sokmaya çalıştıklarınızın çoğunu sıkıyönetim arar, hepsi okulu karıştırmaktan sabıkalı. Okula girsin dersiniz, almasına alayımda, olay yaratırlarda, sıkıyönetim isterse teslim edeyimmi görevlilere....'

—Sonra ne olmuş peki?

—Ne olacak, laf uzamış uzamış, ta! Milli Eğitim Bakanlığına. Karar verilmiş, Zeki Büyükyılmaz hocayla Müdür Muavini İdris beyin tatili uzamış....

Söz koçlardan açılmışken

Altınyıldız ve Kartaltepe Mensucat'ta çalışan işçiler, geçen gün, uzun bir süredir direnişte olan, Cibali Tütün Fabrikası işçilerine koskocaman bir koç gönderdiler. Koç, işverenin yemeklerini kestiği fabrikanın yuvasındaki çocuklar içindi. Altınyıldız ve Kartaltepe Mensucat işçilerinin, hem işverenin insanlık dışı tutumunu protesto eden, hem de, direnişteki Cibali işçileriyle sınıf dayanışmalarını gösteren bu anlamlı davranış, bizim aklımıza Tekel'le, daha doğrusu, sigara üretiminin tekelleşmesiyle pek fazla ilgilenen başka bir Koç'u getirdi. Direnişteki çocuklar, kendilerine gönderilen koçu güle-oynaya yemişler. Kendi kaderleriyle zalimce oynayan diğer Koç'ların başını da, yine güle-oynaya yiyecekleri günler gelec ektir elbet!

Çivileme

iki iğrenç göz

—Türklere Almanya'da çağdaş köle gözü ile bakılıyormuş.

Almanya'daki emekçilerimizin, ülkemizin emekçilerinden biraz daha fazla şansı varmış!..

Çünkü Türkiye'de emekçilerimize hep çağdışı gözle bakılırda..

Vural AHI

TÜRK'çesi

Yakıt sorunu çözümlendi (!)

— Bu millete yaranılmaz, efendim. Günlerdir "donduk, donduk" diye sızlandılar. Şimdi de, "yandık, yandık" feryatları göğü tutmada!....

— Şey, beyefendi, biz yalnızca ısınmak istemiştik.

Şavku G. TÜRK

"Bu benim gurur duyarak yaptığım bir çalışmadır"

Nâzım' ın bütün eserleri onaltı ciltte araştırmalı olarak toplanıyor

Asım Bezirci ile söyleşi

● MÜNEVVER ANDAÇ (NAZIM'IN ESKİ KARISI) KENDİSİNE YAZILAN MEKTUPLARI YAYINLATMIYOR.

● NAZIM'IN "MEKTUPLARI"NIN TELİF HAKKI KİMİNDİR? MEKTUP SAHİBİNİN Mİ KENDİSİNİN Mİ? BU DURUM TARTIŞILMALIDIR.

SEVGİ ARGUN

NAZIM HİKMET 78 YAŞINDA VE NAZIM HİKMET'İN TÜM ESERLERİNİ ONALTI CİLTTE TOPLAMAK İÇİN YOLA ÇIKAN ELEŞTİRMEN, ARAŞTIRMACI ASIM BEZİRCİ UZUN YILLARA YAYDIĞI BU ÖZGÜN ÇALIŞMASINI YARILADI! ONALTI CİLTLİK ARAŞTIRMANIN İLK YEDİSİ BASILDI. GERİ KALANLARI DA EN KISA ZAMANDA TAMAMLANACAK! AŞAĞIDA DA BU ÖZGÜN YAPITI HAZIRLAYAN ASIM BEZİRCİ İLE YAPTIĞIMIZ BİR SÖYLEŞİYİ BULACAKSINIZ.

Soru: Nazım Hikmet'in yetmiş sekizinci yaşını kutladığımız şu günlerde sizin de sanatçıyla ilgili araştırmanızın kaç cildi tamamlandı ve yayınlandı? Bize bu çalışmanızı biraz tanıtır mısınız?

Cevap: Nazım Hikmet'in tüm eserlerini derlemek, eksiksiz ve yanlışsız bir biçimde hazırlamak görevini Cem Yayınevi'nin isteğiyle altı yıldır sürdürmekteyim. Bu, çok güç ama aynı zamanda onurlu bir uğraş. Aslında, bu yüce işi bir "Kurul'un gerçekleştirmesi beklenirdi. Yazık ki, böyle bir olanak henüz doğmuş değil. Bundan ötürü, bu büyük görev benim "Nâçiz" omuzlarıma yüklenmş bulunuyor. Şimdiye değin yedi cilt yayımlandı.

Soru: İncelemenin bölümlerini ve ne zaman sonuçlanacağını belirlemek mümkün mü?

Cevap İlk sekiz ciltte Nazım Hikmet'in şiirleri toplanmış olacak. Ondan sonra sırayla hikaye ve masalları, romanları, oyunları, konuşmaları ve yazıları derlenecek. Bütün bunların onaltı cilt tutacağını sanıyorum. Fakat bu rakamın ötesine de geçebiliriz. Çünkü, Nazım Hikmet çok çalışkan verimli ve değişik türlerde yazan bir sanatçıydı. Gün geçmiyor ki onun yeni bir ürünü ile karşılaşmayalım! Örneğin, dışarda radyolarda yaptığı yığınla konuşmanın da bir gün metinlerinin bulunacağı düşünülebilir.

Soru: Bu derlemede ilke olarak saptadığınız yöntemler nedir?

Cevap: Batı'da çok uygulanan ama bizde henüz seyrek olarak görülen "Eleştirili basım" yönteminden yararlandım. Önce, Nazım'ın eserlerini doğru ve eksiksiz metinlerini derlemeye çalıştım. Sonra değişik yerli ve yabancı basımlarının birbirleriyle karşılaştırılmasına ve bunlardaki eksikler ile yanlışların gösterilmesine çalıştım. Ayrıca, yayınlanan metinlerle ilgili eleştiri ve incelemelerden geniş ölçüde aktarmalar yaptım. Biyografik ve bibliyografik bilgiler vermeye uğraştım. Kuşkusuz, benim yaptığım bir "ilk çalışma"dır. Bu çalışmayı ilerde daha da geliştirecek ya da düzeltip tamamlayacak kimselerin çıkması beklenir.

Soru: Nazım'ın şiirleri kadar mektupları da öğreticidir, yazarın şiir yüklü dünyasının diyalektik ürünleridir. Nazım, pusula bile yazarken, her yaptığı iş gibi şiirselliği, düşünceyi ön plana almıştır. Bu mektuplar sizin bütünleştirdiğiniz yapıtın içinde yer alabilecek mi?

Cevap: Elbette, onların da derlenip yayınlanması gereklidir. Bunlardan bazıları yayınlanmıştır. Ancak burada bir hukuki sorun sözkonusudur. Bu konuda yayınevinin hukuk danışmanları gereğini yapacaklardır. Çünkü, mektupların sahibi gönderilen midir yoksa gönderen midir? Bu tartışmalı bir sorundur. Ayrıca, mektupları alanlardan bazı kimseler onların yayınlanmasını istememektedirler. Örneğin, eski eşi Münevver Andaç bunlardan biridir.

Soru: Nazım Hikmet üstündeki bu çabalarınızın telif hakları konusunda bir açıklama yapmayı düşünür müsünüz?

Cevap: Şimdiye kadar Türkiye'de Nazım Hikmet'in eserleri hiçbir telif hakkı ödenmeden çeşitli yayınevlerince basılmıştır. Ancak, Cem Yayınevi büyük şairin oğlu Memed Hikmet'in Türkiye'deki vekilleri ile bir telif hakkı sözleşmesi imzalamıştır. Bu sözleşme gereğince telif hakkı ödemektedir.

Soru: Hazırlanan tüm eserler salt Nazım Hikmet'in yapıtları değildir. Bu yapıtları da içeren bir araştırma, bir karşılaştırma, bir kaynağını bulmadır. Bu noktada bu araştırmanız ve incelemeniz konusunda sizin emeğiniz nasıl değerlendiriliyor?

Cevap: Bu konuda kulağıma değişik ve çelişik söylentiler geliyor. Bu nedenle gerçeği açıklamak isterim. Ben bu diziyi hazırlarken yalnızca yüzde iki bir ücret almaktayım. Buna kitaplar basılırken yapılan "tashih" emeği de dahildir.

Soru: Diğer kitaplarınızdan aldığınız telifle bunu karşılaştırmak mümkün mü?

Cevap: Bu kutsal işi ben mutluluk duyarak yapıyorum. Onun için ayrıntılı bir karşılaştırma yapmayı gerekli görmüyorum. Fakat kendi kitaplarım için ortalama yüzde ondan aşağı bir telif hakkı almadığımı söyleyebilirim.

Halk biliminde yöntem

VASIF AKSOY

"Kavram Kargaşası" toplumsal bilimlerde sıklıkla karşılaşılan önemli bir sorundur. Kabaca tanımlandığında: Çok sayıdaki kavramın birbiri yerine kullanılması, birbirine karışıp karıştırılmasıdır. Buna, bir bölümü bilmeyerek düşünülen yanlışlıklar yanında, büyük ölçüde kasıtlı ve bilinçli çabalar neden olmakta; egemen güçlerce bilim dilinde kavram kargaşası yaratılarak, kafalar karıştırılmak istenmekte; gerçeklerin çarpıtılması amaçlanmaktadır. Bu durumda, geniş emekçi yığınlardan yana her bilimsel tutuma önemli bir görev düşmekte, temel ilke kavramları yerli yerinde ve doğru olarak kullanmak olmalıdır.

Kavram kargaşasına, "yöntem" ve "teknik" kavramlarında; çoğu kez bu iki kavramın aralarındaki fark gözetilmeden eşanlamda kullanılmasında da rastlanmaktadır. Balık avlama yöntemleri, süsleme yöntemleri denilmekte; istatistik yöntemi ya da tekniğinden söz edilmektedir. Böylece tehlikeli bir durum ortaya çıkmakta, yöntemsiz bilim yapılıyor olmaktadır. Oysa bilim yöntemle tanımlanır. Peki yöntem ve teknik nedir, aralarındaki ilişki ve farklar nelerdir? Yöntem, nasıla yanıt verir. Kabaca, araştırma konusu olan amaca göre bir araştırma planıdır; bir algıdır, zihinsel tutum ve düşünsel girişimlerin bütünüdür. Edilgen (pasif) değil, devingen (aktif)'dir. Araştırma teknikleri ise amaca ulaşmak için gerekli olan araçlardır; bir araştırmada olguları kurmak, onları çözümlemek ve varsayımları doğrulamak için yapılan işlemlerdir. İstatistik, anket örnekleme, laboratuvar vb. teknikler gibi... Soyut bir tutum olan yöntemi somutlaştıran tekniklerdir.

Kısaca, yöntem ve teknikler etle—kemik gibi, karşılıklı ilişkileri içinde diyalektik bir bütün oluştururlar. Bugüne değin uygulanan başlıca yöntemler: Amprizim, çözümleme (analiz), görevselcilik (fonksiyonalizm), yapısalcılık (Marksist değil) ve eytişim (diyalektik)'dir. Nesnel gerçeği, en doğru ve en iyi açıklamayı amaçlayan emekten yana her bilimsel tutum, araştırmalarında en bilimsel yöntemi uygulamak zorundadır. Yukarıda belirtilen yöntemler içinde en bilimsel olanı diyalektikdir (Hegelci değil!) Egemen güçlerce empoze edilmeye çalışılan yoz ve kozmopolit kültüre karşı uğraşı veren ve ilerici kültürümüzün oluşum ve savunulmasında kendini görevli kılan her halk bilimcinin de yöntemi diyalektik olmalıdır.

En bilimsel yöntemin, görgü ve deneyimimize konu olan evrenle uğraşan tüm kuramsal—bilimlerde işleyişi, üç ayrı ve önemli aşamayı kapsar. Bunlar: 1. Tümevarım, 2. İlerleyici somutlama, 3. Gerçeklemedir. 1. Tümevarım: Gözlemi yapılan tek tek olgulardan bunları açıklayıcı bir kuramın geliştirilmesi (tümevarım). Yani burada tek tek gözlenen çeşitli olgulardan bunları açıklayıcı, ortak temel bir ilkeye ulaşma çabası vardır ve soyutlamaya dayanır. 2. İlerleyici somutlama: Birinci aşamada ortaya konan kuramın sonuçlarının belirtilmesidir. Burada tümevarım yardımcı bir rol oynar; kuramsal model, ek ve daha tikel koşulların yardımıyla gittikçe tamamlanır. Fakat temel olarak bu aşama bir tüm dengelime dayanır. Burada, belirli durumlarda ne olabileceğine dair belirli bir soyutlama düzeyinde tahminlerde bulunulur. 3. Gerçekleme: Tüm dengelimin ters yönünde yürütülen bir çıkarsamadır.

Burada, başlangıç noktasına, olgulara dönüş görülür. Fakat bu dönüş, başlangıçtaki gibi değil, derinleştirilmiş ve zenginleştirilmiş üst düzeyde bir dönüştür. Burada yeni gözlemler toplanarak, tüm dengelimle yapılan tahminler yani hipotez sınaması yapılır. Çoğu zaman tahminlerle sınama için kullanılan gözlemler arasında bazı farklar olduğu görülür. Bu durum, kuramın değiştirilmesini ve sürecin bütün aşamalarıyla yeniden işletilmesini gerektirir.

Deneyden, başka deyişle pratikten soyutlamaya gitmek, zoyutlamadanda —ilerleyici somutlamayı araya katarak— deneye, yeni pratiğe doğru geri dönmek —hangi anlamda olursa olsun— gerçek bilgiyi sağlayan bilmeyolu işte budur. (Ayrıntılı bilgi için. Bkz. O. Lange, Ekonomi — Politik May. Yayınları - Yöntem bölümü).

Halk bilimde araştırma tekniklerine gelince; bunlar, ayrı bir yazının konusu olabilecek cesitte ve genişliktedirler.

FRANSA'DA BİR BAKANIN İNTİHARINA NEDEN OLAN MİZAH DERGİSİ

le Canard Enchainé

REŞİT AŞÇIOĞLU

12 Kasım 1979 tarihli ünlü Amerikan dergisi Time "Havuzda ölüm" başlıklı bir yazıda Fransa'da Çalışma Bakanı Robert Boulin'in başına gelenleri şöyle anlatıyor: "Geçtiğimiz hafta bir sabah Paris yakınlarındaki Rambouillet ormanında motosikletli, helikopterli ve yaya 150 jandarma bir gece önce evine dönmeyen Çalışma Bakanı Robert Boulin'i arıyorlardı. Bıraktığı birkaç satırlık yazı intihar etmiş olabileceği izlenimini veriyordu. Ertesi sabah, 59 yaşındaki Boulin, aldığı uyku ilâçlarının etkisiyle bir havuzda ölü bulunmuştu."

Fransa'da bir Bakanın intihar olayı elbet önemlidir. Fakat intihara bir mizah dergisini neden olması, sanırız, daha önemlidir. Çünkü Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Nixon'un Watergate olayını dünyaca ünlü ciddi gazetelerden Washington Post ortaya çıkarmıştı. 1961 yılından bu yana Giscard d'Estaing'in yakın bir iş arkadaşı olmuş ve birçok Kabinesinde görev almış Boulin'in intiharına neden olan kirli çamaşırları ise mizah dergisi Le Canard Enchaine açıklıyordu.

Ne İlki Ne Sonuncusu

Bu açıklama, 1915 yılında kurulan Le Canard Enchaine dergisinin (haftalık gazete de denebilir) politikacıların kirli çamaşırlarına ilişkin yaptığı ilk açıklama olsaydı Çalışma Bakanı Robert Boulin intiharda bu denli acele etmeyebilirdi. Fakat mizah dergisi Le Canard Enchaine daha önce 1974 seçimlerindeki Başkan adayı Chaban Delmas'ın vergi kaçırmak için başvurduğu yolları açıklayarak adaylıktan çekilmesine neden olmuş bir mizah dergisiydi. Bu mizah dergisi Başkan Giscard d'Estaing'le ünlü uçak fabrikatörü Dassault'un vergi hesaplarını da bulup çıkarmıştı.

Fransa'da bazıları siyasi partilere, bazıları hükümet tarafından dağıtılan ilânlara, bazıları da ticari ilânlara bağlı oldukları için basın özgürlüğünden tam yararlanamayan "Günlük, bağımsız siyasi" gazeteler karşısında toplum yararına gerçekleri bulup çıkarmaktan başka bir bağımlılığı olmayan Le Canard Enchaine özgürlükçü, çok partili bu Batı ülkesinde en çok değer verilen bir gazetedir. 550.000'lik tirajıyla gelirini sağlayan bu mizah gazetesine 35 fikir işçisi sahiptir. Bu gazetenin 1978 yılındaki kârı, (Tabii; dürüst vergi ödentisinden sonra) 1,5 milyar TL. dolayında olmuştur.

Gazetenin sahiplerinden bir fikir işçisine Lejyon Donör nişanı verildiği için, bu kişi işinden çıkarılmıştır. Sözü geçen fikir işçisi Le Canard Enchainé'nin genel yayın müdürü Roger Fressoz'a "Fakat, bu nişanı almak için ben başvurmadım" diye kendini savunmaya kalkmış, genel yayın müdürü ise "Bu nişanı hakedecek bir şey yapmamalıydın" yanıtı vermiştir. Böylesine bağımsız bir işlevsel gazetedir bu mizah dergisi!

Görev anlayışı

Fransız Başbakanı Barre, Çalışma Bakanı Boulin'in ölümüne ilişkin basına bilgi verirken "Bir haberin bazen bir insanın intiharına yol açabildiğini" belirterek basının sorumluluğunu gözler önüne sermek istemişti.

Her toplumun kendine göre değer yargıları ve şeref anlayışı vardır. Örneğin bundan iki yıl önce Japon Havayollarındaki bozuk yemekten birkaç yolcunun zehirlenmesi üzerine Japon genel müdürü intihar etmek gibi kendine ağır bir ceza vermişti. Başka bir toplumda olsaydı bir

Bakan Robert Boulin

Havayolu Şirketinin Genel Müdürü belki de kendine böyle bir cezayı çok görürdü. Watergate Olayında da basın ve toplum, Cumhurbaşkanlarına canı alınmış bir hayalete çevrilme cezası vermişlerdi.

Tartışmaya açık bu durumlar ne olursa olsun, yazımız da, asıl üstünde durmak istediğimiz nokta, bir mizah gazetesinin toplum yaşamında ne denli ciddi bir görev yüklendiğidir.

Bizde bir Bakanın intiharına yol açacak gerçekleri inceleyecek ciddiyette bir mizah dergisinin var olduğu söylenemez. Bizde, olsa olsa, yaşam kaynağı olan gerçekleri hiç araştırmamak suretiyle toplumu güldüre güldere intihara sürükleyen mizah dergileri mevcut. Doldurulmak üzere tüpgaz bayileri önünde sıra sıra bekleyen içi boş tüpler gibi her an içi gerçekle doldurulacakmışcasına uzun yıllardır beklediğimiz mizah dergileri ya da gazeteleri! Ne derseniz deyin adına, fark etmez.

Karikatürk'ten

Emekçi Çocuklarımız'dan öyküler

Dursun Akçam

Süleymanları iyi patronlar kurtaramıyordu

Karışık bir iş. "Anam var, demişti, beni buraya köyden anam yolladı" demişti. Şimdi bir de analık çıkmıştı ortaya. Analığı üvey çocuğunu yanında nasıl barındırıyordu?

"Babamın iki karısı var. Anam köyde, analığım burada. Babam da köyde. Analığım kardeşinin oğlunun yanında kalır!.. Sebebini sorarsan, analığım evden kaçtı. Babamdan ayrı yaşıyor. Boşanacaklar!.."

Ayıkla pirincin taşını!.. Bu durumda Süleyman nasıl kalabiliyordu analığının yanında? .. Ayrıca analığı da bir başkasının yanında sığıncı. Hiçbir bağımsızlığı yok!..

Süleyman'ın gözleri buğulandı. Yüreğinde dolup taşan bir şeyler vardı:

"Gidecek başka yerim olmadığından!.." dedi, gözlerini kuruladı.

Arap saçına benzer bir öykü. Çözmeye çalışıyorum. Süleyman anlatamıyor. Dili yetersiz, anlatımı yetersiz. Üstelik isteksiz. Birkaç kez yinelettim, çıkamadım içinden:

"Sen önce anan, analığın, baban olan kişilerin adlarını söyle Süleyman!"

"Babam Ahmet, anam Nilüfer, analığım Narin..."

Susuyor. Süleyman aç, Süleyman yorgun, Süleyman dertli mi dertli. Söz uzadıkça canı sıkılıyor.

"Anlat hele Süleyman!.."

"Anlattım işte..."

"Ben anlayamadım!"

Öfkelendi:

"Diyorum ki yahu, babam, anamı almadan önce analığımla evlenmiş. Analığım Narin, babamın amcasının kızı. Babamın, analığım Narin'den bir kızı, bir oğlu olduktan sonra anam Nilüfer'le evlenmiş. Nilüfer yani benim anam, babamın kardeşinin karısı, yani benim amcamın karısı... Neden mi? .. Anamın eski kocası yani amcam ölmüş, çocukları yetim kalmış. Çocuklar ortada kalmasın diyerekten babam kardeşinin karısı ile yani benim anamla evlenmiş, böylece iki karısı olmuş. Benim öz babam Ahmet'tir, anamın ikinci kocası Ahmet. Anamın amcamdan olan çocukları, anamın kardeşinin yanında. Sebebine gelince analığım bu çocukları istememiş, kovmuş evimizden..."

"Şonra? .."

"Sonrası bu işte... Zati evimizde her zaman kavga olurdu. Anamla, analığım geçinemezlerdi, dövüş yaparlardı. Dövüşün sebebi çok. Anamın çocukları yüzünden... Anam çocuklarını yanına almak isterdi, analığım karşı çıkardı, "Burada kunnadıkların yetmez mi, bir de eski döllerini getirirsin!.." derdi.

Süleyman sustu, parmaklarını ovdu:

"Ben buraya geldikten sonra anamla analığım daha kötü kavgalaşmışlar. Analığım anamı evden atmak istemiş, 'Sen sonradan geldin, ev beşik benim, bu evin sahibi benim!' demiş. Babam anamın tarafını tutmuş. Analığım da kaçmış Ankara'ya gelmiş..."

"Babanla nikâhlı olan anan mı, analığın mı? .."

"İkisi de..."

"Bir adam iki kadınla nikâhlanamaz Süleyman!"

Süleyman gözlerini açarak şaşkın şaşkın bakındı, sustu.

"Senin kimlik cüzdanında anan mı, analığın mı adı yazılı? .."

Düşündü, alnını buruşturdu:

"Anamın..."

"Ya analığından olan çocuklar? .. Bir kızı, bir oğlu var demiştin."

"Bilmem? .."

Süleyman'ı aynı konuda fazla yormak istemedim:

"Analığın sana bakıyor mu, ilgileniyor mu? .."

"Ben kendim bakarım kendime..."

"Çamaşırlarını kim yıkar? "

"Ben..."

"Banyo? .."

"Banyo yapmam. İzin alıp köye gidende, bir de bayramlarda..."

"Evde analığınla birlikte kaç kişi varsınız? .."

"Yedi... Çırak çocuklar var, bir de Ramazan kalfa. Hepimiz akraba sayılırız. Ramazan da amcamın oğlu..."

"Ramazan, analığın kardeşi oğlu değil mi? .."

"Öz kardeşinin değil, kardeşinin oğlunun oğlu!.."

"Yemeğini nerede yersin? .."

"Burada bir şeyler alır yerim, ekmek, zeytin, peynir..."

"Akşamları? .."

"Analığım pılav, makarna, çorba ne yapar, birlikte yeriz. Yemek parasını altıya böleriz. Herkes kendi payına düşeni..."

"En çok hangi yemekleri seversin? ..".

"Fasulye..."

"Ev kirası? "

"Bölüşürüz. Benim payıma ayda 100 lira düşer."

Süleymanın yüzü küllendi, elemlendi:

"Ramazan beni döver. Sebep mi dedin? .. Kendine bir yer bul, çık bu evden, diyor. Babam analığımı kovduğundan bana kin besliyor. Babamla, Ramazanın babası da kavgalaşmışlar köyde. Ramazan da beni dövdü burada. Benim suçum ne, babama ben akıl öğretmedim ki!.."

Boynunu büktü:

"Bir yer bulsam hiç durmam bu evde... Para için de dövüyor Ramazan beni. 300 lira borcum vardı. Taksitle ödeyeyim dedim, razı olmadı. Yattığım somyayı altımdan aldı. O somyayı bu atelyede kendim yapmıştım. Demirini de Murtaza ağabey vermişti. Parasının içine aldı somyayı..."

"Çok ayıp etmiş Ramazan.

"Bir sefer temelli kovdu beni, babalarımızın kavgalaştığı sıra. Bir hafta onun bunun yanında, bazı geceler dışarda sabahladım. Daha çok bizim köylü çırakların yanında kaldım-Altındağ'da. Sonra çocuğun birisi ile dövüş yaptım. Gene buraya dönmek zorunda kaldım..."

"Baban ilgilenmez mi seninle?

"Bir seferinde geldiydi Ankara'ya. Anlattım."

"Ne dedi? .."

"Dedi gayret et, sonra sana bir yer bulurum..."

Süleyman yine sustu. Yekindi, kalkacaktı:

"Ben gideyim..." dedi.

"Patronun iyi, korkma, otur Süleyman."

"Patronun iyi olması yetmez ..Ustanın, kalfanın da derdi çekilmiyor.

Bir hata yapsan fırça yersin. Dövenler, sövenler olurdu. Mecburi susarsın. Şikayet etsen tatsızlık olur, kötü olursun. Çünkü her gün onlarla birlikte çalışmaktasın. Elimde gönye, çizgi, metre, çekiç fır dönerim çevrelerinde. Ayrıca punta (kaba kaynak) yaparım, yük taşırım, çay taşırım, sigara alırım, her iş yaparım... Hepsine razıyım, Ramazan'dan kurtulsam."

Murtaza girdi içeri:

"Konuştunuz mu ağabey? " dedi.

Süleyman hopladı yerinden. Patronu engel oldu:

"Otur yerine. Çay söyledim, içtikten sonra gidersin!.."

Süleymanları iyi patronlar kurtaramıyordu!

İstanbul'da bugün

TİYATRO:

İSTANBUL BİRLİK SAHNESİ — "141 — 142'den İnsan Manzaraları" Yazan: Nazım Hikmet — Sunan: Meral Taygun — Saat: 18.30

MİYATRO VATANDAŞ TİYATROSU — "Vatan Yahut Memleket" — Saat 18.00 — 21.00

İSTANBUL DEVLET TİYATROSU — "AKM Oda Tiyatrosu — "Söz Veriyorum" — Saat: 18.30 — Yazar: Aleksi Arbuzov — Çev: Fatoş Sevengil — Yön: Ejder Akışık.

MÜZİK:

İstanbul Devlet Opera ve Balesi — Atatürk Kültür Merkezi — Sergio Perticaroli — Piyano Resitali — Saat: 19.00

TOPLANTI:

TRT—DER'in düzenlediği "Gelişen teknoloji ve TRT" konulu seminer, Saat: 17.30 da İDGSA Sinema — TV Enstitüsü Salonunda.

SERGİ:

ÜMİT YAŞAR SANAT GALERİSİ VE KİTABEVİ — Karma Sergi

TİGLAT SANAT GALERİSİ — Ramis Aydın — Resim Sergisi

TAKSİM SANAT GALERİSİ — Asım İşler — Resim Sergisi

HAVASS yayınları

ÖZEL KİTAPLAR DİZİSİ: 001
SOVYETLER BİRLİĞİ DEVLET KAPİTALİSTİ Mİ SOSYALİST Mİ?
david purdy
b.britanya komünist partisi/enternasyonal sosyalistlerin marksist bir eleştirisi
Türkçesi: Erol Balkan
30 Lira

ÖZEL KİTAPLAR DİZİSİ: 002
İŞÇİ HAREKETİ İÇİNDEKİ SİYONİST AJANLARA KARŞI MÜCADELE ve LENİN
jean allemand
jean claude sage
türkçesi: sibel özbudun
40 Lira

ÖDEMELİ İSTEYİNİZ
Havale ve Yazışma
HAVASS Yayınları P.K.55, Teşvikiye/İst.
Posta masrafı yayınevi tarafından ödenir.
On kitaplık siparişlerde %20 indirim yapılır.
Posta çeki no: 10863-4 TEL: 46 13 19

(Demokrat: 359)

Zamların

(Baştarafı 1. Sayfada)

vansiyonu yapılacak. Diğer KİT üretimleri fiyatları serbestçe kendilerince tespit edilecektir. Genel kaide olarak KİT'ler piyasa fiyatlarını yakından takip edeceklerdir.

Bu tedbirlerde mühim olan prensiplerin sadece operasyon anında değil, operasyon sonrasında takip edilip uygulanmasıdır. Mesela, KİT demir çelik fiyatları bir kere tespit edilip bırakılacak değildir. Piyasa şartlarına göre idarelerince dikkatle takip edilmesi ve çift fiyata imkan verilmemesi mutlaka sağlanacaktır.

Gazete kâğıdından gümrüklerde alınan bütün vergi ve resimler sıfıra indirilmekte, bu suretle gazetelere ithal kapısı açılmaktadır.

Petrol Ruhsatlarının çok büyük bir kısmı TPAO'na verilmiştir. TPAO'nın, Türkiye'nin gücü, bütün bu sahalarda kesif bir aramaya müsait değildir. Yılda 1000 kuyu açılması, asgari 2 milyar dolara mal olmaktadır. Tecrübeli dış firmalara saha açılacağı gibi, TPAO ile ortak olarak çalışma imkanı sağlanacak ve sür'atle yeni anlaşmalara gidilmesi teşvik edilecektir''

EKONOMİ SAĞLAM TEMELLERE OTURTULACAK

Başbakan Demirel konuşmasını şöyle tamamladı:

''Ekonomiyi büyük ölçüde rayına oturtacak bu tedbirlerin yanında aşağıdaki tedbirler Türk ekonomisinin geleceğini sağlam temellere oturtacaktır:

— Enflâsyonun ücretliler üzerindeki menfi tesirini azaltmak ve enflasyonun artışını yavaşlatmak için ücretlerde (eşel mobil) sisteminin getirilmesi,

— Vergilerde adaleti sağlayacak, günün şartlarına uyacak ve iktisadi hayatı tanzim edecek yeni bir düzenleme yapılması,

— Yatırım ve ihracatın teşviki için kanun kuvvetinde kararname çıkarma yetkisi,

— Servet beyanlarının geri verilmesi,

Başbakan Süleyman Demirel sübvansiyonlar konusunda da bugün düzenleyeceği basın toplantısında geniş açıklamalarda bulunacağını sözlerine ekledi.

Polisario

(Baştarafı 1. Sayfada)

edildiği, çok sayıda silah ve mühimmatın ele geçirildiği öğrenildi.

Rabat'ta Resmi Fas Haberler ajansının verdiği haberde ise, olay doğrulandı, ancak yalnızca 9 Fas askerinin öldürüldüğü, gerillalara ait 37 cipin tahrip edildiği, çok sayıda silah ve mühimmatın ele geçirildiği bildirildi.

Tunus'ta

(Baştarafı 1. Sayfada)

yan bir grup komandonun cumartesi gecesi Birom Ali bölgesindeki Cezayir—Tunus sınırını geçerek Tunus'a geldiklerini ve pazar gecesi de Gafsa'ya ulaştıklarını ileri sürdü. Burada üç gruba ayrılan silahlı kişilerin sırayla Ordu Kışlası, Ulusal Muhafız merkezi, ve polis merkezine saldırılar da bulundukları iddia edildi.

Tunus Haber Ajansına göre, sivillerden bazılarını rehin alan komandolardan bazıları Güvenlik Kuvvetlerine teslim oldu.

Bu arada Tunus yetkili çevreleri, söz konusu kişilerin nereden geldikleri konusunda ne Cezayir'in, ne de Libya'nın adını vermedi, ancak, olayların dışardan kaynaklandığını ileri sürdü.

Cezayir yetkilileri ise Tunus Haber Ajansını yalanlayarak, Cezayir-Tunus sınırından kimsenin geçmediğini belirttiler.

Öte yandan, bu baskının iki yıl önce 100'den fazla kişinin ölümüne yol açan 26 Ocak kanlı katliamını protesto etmek amacıyla yapıldığı bildiriliyor.

Erbakan: Hükümetin

(Baştarafı 1. Sayfada)

nerek ''Bu işler için kendilerine ve halka verdikleri vade dolmaktadır. Bugüne kadar yaptıkları ise meydandadır. Vade sonunda MSP gerekeni düşünecektir.'' şeklinde konuştu.

MSP Genel Başkanı, hükümet kurulurken verdikleri desteğin yalnızca Millet Meclisinde güvenoyu konusunda olduğunu, hükümetin yapacağı işlerle ilgisi bulunmadığını belirterek THA Muhabirine şunları söyledi.

''Biz AP'yi, milletimiz iyi tanısın dedik. Dolu tencere, dolu file vaad edenlerin ne yapacaklarını görsün dedik. AP'nin CHP'den farksız olduğunu anlasın dedik. Sanırım AP'ye ve CHP'ye oy verenler şimdi her ikisinin de ne yapabileceklerini görmüşlerdir''

YABANCI SERMAYEYE ZEMİN HAZIRLANIYOR

Erbakan, Devlet Planlama Teşkilatında yapılan tasfiye hareketinin iki amacı olması gerektiğine değinerek şöyle konuştu.

''Bunlardan birincisi milli özel sektörümüzün formalitelerini azaltmak ve onları teşvik etmek, ikincisi ise yabancı sermayeye ve sömürüye zemin hazırlamak. AP'nin daha önceki yedi yıllık iktidarının zihniyeti, yabancı sermayeye ve sömürüye zemin hazırlamak şeklide idi. Son alınan ekonomik kararlarla, DPT'de yapılan tasfiye hareketini göz önünde bulundurursak asıl amacın yabancı sermayeye ve sömürüye zemin hazırlamak olduğu görülür.''

ALTIN FİYATLARI

24 ayar standart:	1550-1575
Cumhuriyet:	10.000-10.500
Reşat:	Muamelesiz
Hamit:	''
Aziz Vahit:	''
İngiliz (Kral):	''
Fransız (Napolyon):	''
24 Ayar Standart:	1550-1575

Ekonomi de kurtlara

(Baştarafı 1. Sayfada)

mik kararları eleştirdi.

Dikta rejimi altındaki bazı Güney Amerika ülkelerinde bile iflas etmiş bir düzenin şimdi daha ileri boyutlarıyla Türkiye'ye ithal edilmeye çalışıldığını bildiren Ecevit, Demirel'in ekonomiyi büyük sermayeye teslim ettiğini söyledi.

Türkiye ekonomisinin karanlık bir döneme sokulduğunu, devalüasyonun büyük sorunlar ve bunalımlar yaratacak nitelikte olduğunu belirten Ecevit özetle şöyle konuştu:

''Sosyal devlet kavramı bir kenara itildi. Sayın Demirel'in sık sık yakındığı anarşi bu durumda sokakta olduğu gibi ekonomide de korkunç boyutlara varacaktır. Sokaklar, okullar ve devlet daireleri bozkurtlara bırakılırken, ekonomi de bazı başka kurtlara bırakılmaktadır.

CHP —AP KOALİSYONUNA KARŞI ÇIKIŞ NEDENLERİ BELLİ OLDU.

Bazı büyük sermaye çevreleri yıllardır bir CHP—AP koalisyonu önerirlerdi. Böyle bir koalisyona ülkenin en çok gereksinme duyduğu dönemde bir koalisyon çağrısı yaptık. Fakat o çevreler ne zamandır ister göründükleri böyle bir koalisyona bu kez karşı çıktılar. Neden karşı çıktıkları artık bellidir. Daha geçen yaz başlarında elinden bir açık çek aldıkları Sayın Demirel'i şimdi tek başına hükümet kurduğu sırada kıskıvrak yakalamış avuçlarının içine almış durumdadırlar. O sayede devleti teslim alma noktasına gelebilmişlerdir. CHP'nin katkısıyla kurulacak bir hükümetin ise buna izin vermeyeceğini kuşkusuz çok iyi bilmektedirler. Onun için CHP'li bir hükümetin adını bile duymak istememeleri doğaldır.

Devlet gemisi batmaya terkedilirken kendi gemilerini kurtarmaktan başka bir şey düşünmeyen bazı kaptanlar bugün devletin yerini alma, devletin birçok temel işlevlerini yüklenme hesabı içindedirler.''

AP hükümetinin kurulduğu günlerde bazı büyük sermaye çevrelerinin ''hükümet anarşiyi halletsin ekonomiyi bize bıraksın'' dediklerini hatırlatan Ecevit sözlerini şöyle sürdürmüştür.

''Terör ve toplumsal kargaşalık anlamında anarşiyi halledemeyen, tersine büsbütün ağırlaştıran bu hükümet şimdi ekonomiyi özel sektörün belli bir kesimine ve bazı dış mali çevrelere bırakmaktadır. Böylece sermaye çevrelerinin isteğini yerine getirmiş olmaktadır. Sokaklar okullar ve devlet daireleri bozkurtlara bırakılırken ekonomi de başka bazı kurtlara bırakılmaktadır.''

AÇIK ÇEK'İN BEDELİ ÖDENİYOR.

Ecevit, hükümetin ekonomide devleti devreden çıkardığını ifade ederken seçimler öncesi AP ile işçevreleri arasında kurulan bazı ilişkilerden sözetmiş ve şunları söylemiştir:

''Geçen yılın ilkbaharında biz hükümetteyken bir ekonomiyi güçlendirme programı uygulamasına başlamıştık. Bu arada başta altın ve döviz kaçakçılığı olmak üzere bazı spekülatif kazanç alanlarını denetim altına alma girişiminde bulunmuştuk. O arada çıkar çevrelerinin hükümeti düşürmek için basit bir kampanya açtıkları hatırlardadır. Bunun üzerine 15 Mayıs 1979 günü yaptığım bir konuşmada şunları söylemiştim:

''Eğer bir devlet büyük sermaye çevrelerinin duyuruları ile uyarılarıyla, muhtıralarıyla ve paralarıyla hükümet değiştirip, kurar duruma gelirse, o devlet bir daha kolay kolay belini doğrultamaz. Bu yolda öldürülecek, düşürülecek bir hükümetin yerine gelecek herhangi bir hükümet ölü doğmuş en azından lekeli doğmuş olur.

Şimdi öyle bir leke AP hükümetinin aldığı yeni politika kararlarında, bütün karalığı ve çirkinliği ile görülmektedir. Belli ki Sayın Demirel, o sırada birlikte tertiplere giriştiği bazı çıkar çevreleri ne bir açık çek vermişti. Şimdi o çevreler çekleri açık bir çek gibi doldurmuşlar ve hükümeti de ödetmişlerdir. Hükümeti de bedelini devletin ve halkın sırtından ödemektedir.

HÜKÜMETİN İŞBAŞINDA KALMASI SAKINCALI

Demirel'in ''Yaptığımızdan başka yapabilecek bir şey yoktur. Yapılacak başka bir şey bilen varsa söylesin'' şeklindeki sözlerine de karşı çıkan Ecevit şöyle konuştu:

''Şimdiye kadar açıklanan önlemlere ve politika kararlarına bakılırsa Demirel hükümeti bize göre yapılması en sakıncalı olanı yapmıştır. Türkiye'yi 1977 sonunda iflasın eşiğine götüren tutumdan daha sorumsuzca daha ilkel ve daha tehlikeli bir tutum şimdi uygulamaya konulmaktadır. Türkiye'nin bölgemizin ve dünyanın böylesine ağır bir bunalım döneminden geçmekte olduğu bir sırada Türk Devleti'nin ve toplumunun bu tür bir serüvene tahammülü yoktur. Hükümetin bu tutumuna karşı demokrasi kuralları içinde etkin bir mücadele açmak, demokrasiyi, devleti ve halkı korumanın kaçınılmaz gereği olmuştur. CHP bu konuda üstüne düşen görevi tüm gücüyle yerine getirecektir.

Ecevit ''Para operasyonları hükümetlerin sonu oluyor, bu hükümetin ömrü konusunda ne düşünüyorsunuz?'' şeklindeki bir soruya karşılık ''Biz bu para operasyonu yapılmadan bile Türkiye'nin bu hükümete uzun süre tahammül edemeyeceğini belirtmiştik. Bence son kararlar hükümetin iş başında kalmasını daha da sakıncalı hale getirmiştir'' dedi.

Ecevit, ''Hükümetin düşürülmesi zamanı geldi mi, yeter sayı arayışı başladı mı?'' şeklindeki bir başka soruya da ''şu anda görevde bir hükümet vardır. Onu destekleyenler vardır. Görebildiğim kadarıyla güvensizlik oyu alması söz konusu değildir. Kerhen de olsa desteklenmektedir'' karşılığını verdi.

Ecevit, vergi yasalarında yapılacak değişiklikler konusunda ki görüşlerini soran bir gazeteciye de ''Vergi yasaları konusunda geç kalınmıştır. Getirecekleri Vergi Yasası'na bakacağız ona göre tavır alacağız.'' dedi.

Cumhurbaşkanlığı için 4 aday üzerinde duruluyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Korutürk'ün görev süresinin bitimine 70 gün kala, yeni Cumhurbaşkanı adayı üzerindeki politik kulisler de yoğunlaştı.

Cumhurbaşkanlığı için, Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil, Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, Meclis eski Başkanlarından Kemal Güven ile Kontenjan senatörü ve Deniz Kuvvetleri eski komutanı Hilmi Fırat adları üzerinde duruluyor.

Bilindiği gibi, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün görev süresi 6 Nisan Pazar günü sona eriyor. Anayasa'nın 101. maddesine göre, yeni Cumhurbaşkanı seçimi görev süresinin bitimine 15 gün kala yapılıyor. Böylece, 22 Mart Cumartesi günü Millet Meclisi Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağrılacak ve cumhurbaşkanı seçimi için turlara başlanacak.

Yine Anayasa'nın 95. maddesine göre, Cumhurbaşkanı, Türkiye, Büyük Millet Meclisince, kırk yaşını doldurmuş ve yüksek öğrenim yapmış kendi üyeleri arasında, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile ve gizli oyla seçiliyor. İlk iki turda üçteiki çoğunluk sağlanamazsa, salt çoğunlukla yetiniliyor.

Edinilen bilgiye göre, 22 Mart'ta yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimi için dört adaydan en kuvvetlisi Çağlayangil ve Karakaş.

Parlamentoda grubu bulunan siyasi partiler, iki kuvvetli aday üzerinde henüz bir tavır biçimlenemezken, AP'nin kendi adayı olan Çağlayangil'in Cumhurbaşkanı olmasını istediği bildiriliyor. AP'nin bu konuda tek desteği MHP den beklediği, ancak MSP ve CHP'nin Çağlayangil'e karşı çıkacağı belirtiliyor.

Bu arada, AP'nin Çağlayangil'in sayısal çoğunluğu alamaması halinde Karakaş'ı destekleyeceği kaydediliyor. MHP, MSP ve CHP'nin genel merkez kanadının Karakaş'ı tutacakları, sol kanadın ise karşı çıkacağı vurgulanıyor.

Ankara'daki politik kulislerde yeni Cumhurbaşkanı'nın asker mi, yoksa sivil mi olacağı yolundaki tartışmalar da giderek yoğunluk kazanıyor.

Edip İplik Fabrikası'nda 30 işçi işten çıkarıldı

HABER MERKEZİ

Bakırköy Mahmutbeyde bulunan Edip İplik Fabrikası'nda dün işçiler işveren tarafından fabrikaya sokulmadılar. İşveren işçilerin fabrikaya girmek istemeleri üzerine polis ve jandarma fabrikaya geldi ve işçilerin içeri girmesini engelledi.

Edip İplik Fabrikası işverenin çağrısı üzerine fabrikaya gelen güvenlik kuvvetleri fabrikanın etrafını çevirerek, işçilerin içeri girmelerini engellediler. Bu arada 20'ye yakın işçinin de gözaltına alındığı bildirildi. Öte yandan bir açıklama yapan fabrika müdürü de 30 kadar işçinin iş akitlerini feshettiğini bildirdi. Bu olaylardan sonra fabrika müdürü ile işyerinde yetkili sendika Tekstil'in temsilcilerinin görüştükleri bildirildi.

Bilindiği gibi Edip İplik Fabrikası'nda işten atılan arkadaşlarının yeniden işe başlamaları için direnişe geçen 600 civarında işçi geçtiğimiz hafta gözaltına alınarak 5 gün boyunca Kartaltepe İlkokulu'nda sorgulanmışlardı.

Sorgulamaları bittikten sonra iki gün önce serbest bırakılan Edip İplik işçileri dün sabah işe başlamak üzere fabrikalarına gelmişlerdi.

TÖB - DER'li

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bilindiği gibi 15 Eylülde Ankara'da yapılan şube başkanları toplantısında bir süre sonra, toplantıda ''komünizm propagandası'' yapıldığı gerekçesiyle TÖB—DER Merkez Yürütme Kurulu üyeleri ile 25 şube yöneticisi hakkında soruşturma açılmıştı. Soruşturma açılmasından sonra Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın tutuklanma kararı vermesi üzerine aralarında TÖB—DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'nun da bulunduğu 20'ye yakın TÖB—DER yöneticisi evleri basılarak gözaltına alınmışlardı.

TÖB—DER yöneticileri Demirel'in Bakanlar Kurulu'nun açıklamasında kısa bir süre önce tutuklanmışlardı. Aralarında TÖB—DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu Merkez Yönetim Kurulu üyeleri ve birçok şube başkanlarının da bulunduğu dernek yöneticileri bugün Mamak Askeri Cezaevi'nde 80 günlerini doldurdular.

TARİŞ'li işçilerin direnişi sürüyor

İZMİR (DEMOKRAT)

TARİŞ işyerlerinde 22 Ocak sabahı polis ve jandarmanın giriştiği operasyonla başlayan yaklaşık 12 bin işçinin katıldığı direniş sürüyor. İşçiler, tutuklu arkadaşlarının serbest bırakılması, TARİŞ'te polis ve jandarma bulunması, yönetimin işyerini faşistleştirme çabalarından vazgeçmesi ve işten kimsenin atılmaması doğrultusundaki isteklerini yerine getirilmediği taktirde direnişi sürdüreceklerini açıkladılar.

EGE ÜNİ. ÖĞRENCİLERİ VE ÇALIŞANLARI ''HASTANENİN POLİS DENETİMİNE SOKULMASINA İZİN VERİLMEYECEK''.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi öğrenci ve çalışanları yaptıkları ortak açıklamada, Tıp Fakültesi'ndeki direnişin hasta bakımlarını engellemediklerini, bu engellemeyi polislerin ve rektörlüğün yaptığını belirttiler.

Yapılan ortak açıklamada, ''TARİŞ'te egemen sınıfların bu oyunları sökmedi, sökmeyecek. TARİŞ direnişi ile birlikte tüm İzmir direnişe geçti. Emekçi halk güçleri hep bir ağızdan TARİŞ'i teslim alamayacaksınız diye haykırdı'' denildi.

Açıklamada daha sonra şu görüşlere yer verildi:

''Bütün bu gerçeklere rağmen Fakülte Kurulu olayları çarpıtan bir bildiri yayınlamıştır. Yine aynı şekilde hastaların ameliyathaneye sokulmadığı iddia edilmiştir. İddiaların aksine acil servise yaralıları sokmayan polisin kendisidir.''

Açıklamayı yapanlar ayrıca, hastanenin polis işgaline sokulmak istendiğini ve rektörün bir ''muhbirler örgütü'' kurarak direnenleri işten atmak, hastaneyi faşizme teslim etmek istediğini ama buna izin verilmeyeceğini belirttiler.

Beni Sadr, 'İkili iktidar' a karşı çıktı

TAHRAN (Ajanslar)

İran'ın yeni Devlet Başkanı Abulhasan BeniSadr önceki gece kendisiyle İran televizyonunda yapılan bir görüşme sırasında Tahran'daki Amerikan büyükelçiliğini işgal eden öğrencilerin hükümetten bağımsız hareket etmesine karşı çıktı. Beni Sadr böyle bir davranış gösteren ''islamcı öğrenciler'' grubunun varlığına karşı çıktı. Bilindiği gibi işgalci öğrencilerin katı tutumu İran devrim Konseyinin rehinelerle ilgili manevra olanağını sınırlamaktaydı.

Beni Sadr ülkede biri Amerikan elçiliğinde, öteki ise devrim konseyi merkezinde olmak üzere iki karar merkezinin bulunamıyacağını söyledi ve bu türden bir ikili iktidar yapısının halkta güvensizlik yaratacağını ileri sürdü. Beni Sadr'ın bu sözleri, İran'ın Amerikalı rehineler sorununda uzlaşma hazırlığı içinde bulunduğu yolunda ki haberleri doğrulamaktadır.

Iran devlet başkanı İslam cumhuriyetinde istikrarın sağlanması amacıyla devrim konseyinin yetkilerini Şubat ayindaki seçimlerde belirlencek olan parlamentoya bırakacağını açıkladı ve Humeyni komitelerinin köylerde yetkilerini polis ve jandarmaya devretmesini istedi.

Beni Sadr İran'ın ABD ye olan ekonomik ve askeri bağımlılığına son vermek için yeni adımlar atacaklarını açıkladı. Beni Sadr Tahran radyosundan yayınlanan bir demecinde ise, siyasal özgürlüklerin güvence altına alınacağını, parlamento seçimlerinden sonra hemen yeni bir hükümet atanacağını söyledi.

Dış politika alanında bağımsız bir politika izleneceğini açıklayan yeni devlet başkanı, İran'daki sorunların özgür ve barışçı bir dialog ile çözüleceğini bildirdi.

Birikim
AFGANİSTAN
özel sayısı
ÇIKTI
P.K. 838 Sirkeci—İSTANBUL
Demokrat 354

HAYRETTİN AKPINAR
25 Ocak 1978'de okul içinde kitle katliamına yönelik faşist saldırı sonucunda yitirdik
Anısı mücadelemizde yaşayacak.
ÂMMYO-DER
Demokrat: 357

Cüneyt Gökçer çalışanlar arasında bölücülük yapmakla suçlandı

HABER MERKEZİ

Devlet Tiyatrosu çalışanları adına DETÇA, Devlet Sahne ve Müzik Sanatçıları Birliği, TİSAN, ve TÜM—DER işyeri temsilciliği, Devlet Tiyatroları Genel Müdürü Cüneyt Gökçer'e açık mektup yazdı. Mektupta bir zamanlar Nazım Hikmet'in affı için önergeye imza koyduğu Gökçer'e hatırlatıldı.

Bölücülüğü Gökçer'in kendisinin yaptığı ifade edilen mektupta, Gökçer'in tiyatroları değişen iktidarların güdümüne soktuğu belirtilerek şöyle denildi:

''24.1.1980 günü basında çıkan beyanatınızı okuduk.

Siz ki 1950 yılında 'Sen bize insanları sevmeyi öğrettin, sen bize insanların mutluluğu için döğüşmeyi öğrettin, bunun için savaşıyoruz'' sloganı ile birlikte BMM', sunulan 'Nazım Hikmet'e af' önergesine imza koyan bir kişisiniz. Bu gün insanlarını seven tiyatrosuna politikacıların ellerini sokmamak için döğüşen bizleri sorumsuz kişilerin ve kurumların zümresel veya kisisel istekleri yönünde değiştirmek istiyorsunuz. ''Orada anarşi hüküm sürüyor'' sözcükleriyle suçluyorsunuz.

Biz politik iktidarların değişen politikalarından bağımsız, özerk ve demokratik bir tiyatroya kavuşma mücadelemizi tüm gücümüzle sürdürürken, siz 1958'den 1978'e kadar ki yönetiminiz sırasında sanatsal üretiminizi değişen iktidarların güdümüne sokarak bağımlı bir sanat kurumu yarattınız.

Biz, 'Çalışanlar'' diyoruz, siz ''Zümresel' ' diyorsunuz. Bölücü kim? Karşı, karşıya getiren kim? Biz mi,, siz mi?

Sizin ve yandaşlarınızın anlayamadığı savaşımızı bir kez daha yineliyoruz:

''Tiyatro çalışanlarındır. Çalışanlar da politikacıların değil, toplumun yanındadır. Bu amacımızda kararlıyız. Ve özgür tiyatromuz adına elbirliğindeyiz. Topluma özgürlük ve demokrasi ilkelerini sergilemek isteyen bir kurum da verilecek ilk ve tek uğraş özgürlük ortamının sağlanması uğraşıdır. Bu savaşımızı siz ve sizin gibi düşünenler, güçlerle donanmış olsalar dahi engelleyemiyeceklerdir.

Politikacılar gelir ve gider ama tiyatro tarih kuşaklar boyu yaşayacaktır ve gerçek suçluların kimler olduğu yazılacaktır. Siz bizi bugü, sizlerin oluşturduğu kurallarla yargılayabilirsiniz. Biz sizi kamunun yargılamasına bırakıyoruz.''

SOĞUKLAR

(Baştarafı 1. Sayfada)

ğu Anadolu bölgesinde bir çok karayolunun ulaşıma kapandığı bildirildi.

Devlet Meteoroloji Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, hava sıcaklıkları Doğu bölgelerinde mevsim normallerinin altında, Batı bölgelerinde ise mevsim normallerinde olacak.

YOLLAR KAPANDI

Yoğun kar yağışı nedeniyle özellikle Doğu Anadolu bölgesinde bir çok ilin ilçe ve köyleriyle karayolu bağlantısı kesikdi Karayolları yetkilileri, halen Sivas-Eliktaş, Sivas Kuşkayası, Hakkari-Çukurca, Kahramanmaraş-Andırın, Bingöl ayrımı-Yamaç, Genç ayırımı-Söğütlü,- Ayrım-Adaklı, Basil- Aydınlar, Ayrım-Selvi, Genç Ayrımı-Yayla yollarının kar ve tipi nedeniyle kapalı olduğunu bildirdiler.

Yolların kapalı olması nediniyle bazı ilçelerde ilaç ve ekmek sıkıntısının başladığı özellikle Hakkari'ye bağlı ilçelerde hastaların hastaneye sedye ve kızaklarla taşındığı bildirildi.

Seni genç yaşında trafik cinayetinde yitirdik: Devrimci yiğitliğin, kararlılığın ve dürüst kişiliğinle, daima bilincimizde yaşayacaksın
YAŞAMIN ONURUMUZDUR
MALTEPELİ DEVRİMCİ ARKADAŞLARI
HALUK UYSAL (1956 - ....)
Demokrat: 356

Metin Gök yoldaşımız 17.1.1980 günü faşistlerce katledildi. O sosyalizmin yılmaz bir savaşçısıydı. Anısı mücadelemize ışık tutacak.
DEVRİMCİ ARKADAŞLARI
METİN GÖK
Demokrat 358

100.00 ADET (NEGATİF), 100.00 ADET (POTİZİF) AKO PLAKASI ALINACAKTIR
İ E T T GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN
1-Yukarda yazılı malzeme mektupla fiyat ve teklif isteme usulü ile ihaleye çıkarılmış olup, şartnamede yazılı kanuni nisbetlere göre hesap edilecek teminatı ihtivaeden teklif mektupları 11.2.1980 Pazartesi günü saat 15.00'e kadar Metrohan 4.Katta bulunan Levazım Müdürlüğü Taşıtlar Kısım Şefliğine elden verilecetir.
2-Bu işe ait şartnameler Levazım Müdürlüğü Taşıtlar Kısım Şefliğinden bedelsiz olarak alınabilir.
(Basın: 10734) —352

YERALTI MADEN—İŞ'in 4 MÜCADELE YILI FOTOĞRAF ALBÜMÜ
DİSK YERALTI MADEN İŞ
4 MÜCADELE YILI
Yeraltı Maden-İş'ın kuruluğundan bugüne yaptığı, grevlerden, direnişlerden seçme Siyah-Beyaz ve renkli 52 fotoğraf.
30 sayfa 1. hamur kağıda ofset baskı 50 TL. 10 adetten aşağı isteklerde posta pulu gönderilmesi, toplu isteklerde % 20 indirimli ve ödemeli gönderilir.
İsteme Adresi:Yeraltı Maden-İş Yayınları Selanik Cad. 50/14 Yenişehir ANK.
(Demokrat: 355)

NE ALIRSAN 12,5

EMRE

SABAH ÇÖKERKEN

UYAN KEMAL UYAN

PAKET! CEMAL BABA PAKETİ GÖTÜRDÜ MÜ ACABA

VAYY... SEÇ OLMUŞTUR HERHALDE HEMEN GİDİP TEZGAHI AÇALIM

EMRE. DEVAMI VAR 35

DÜZELTME

26.1.1980 tarihli gazetemizde yayınlanan Basın—İş Sedikası Genel Kurul ilânında, ''Gündem''den önce yer alması gereken

Genel Başkan Burhan ŞAHİN

Genel Sekreter Hüseyin KARAHAN

imzaları eksik çıkmıştır. Düzeltiriz.

(Demokrat: 360)

Halkın Gazetesi Demokrat
Çatalçeşme sok.No:50 Cağaloğlu/İSTANBUL Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3277/35
Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay/ANKARA Telefon: 17 01 41
BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM
Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU
Yazıişleri Yönetmeni Bülent ÖZÜKAN
Sorumlu Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU
Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ
ABONE KOŞULLARI
Yurt içi: 3 aylık 675.— TL, 6 aylık 1350.— TL., 1 yıllık 2700.— TL.
Yurt dışı: 3 aylık: 1350, 6 aylık: 2700, 1 yıllık: 5400
İLAN KOŞULLARI
2,3. sayfalar (süt.cm) 400 — TL.
Devam sayfaları (süt-cm) 450 — TL.
İlan sayfaları (süt-cm) 320 — TL.
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm) 700 — TL.
Yayın ilanları .... 400 — TL.
Küçük ilanlar (kelimesi) 10 — TL.
Demokrat ofset tesislerinde hazırlanmış Hürriyet ofset tesislerinde basılmıştır.

1980 başında 79 ekonomisi üzerine bir söyleşi

DÜZENLEYEN: CELAL KÜÇÜKER —3

Bugünkü bunalım Türkiye kapitalizminin dışa bağımlı gelişiminin sonucudur

● "...CHP'nin önlemler paketi başarılı olmamıştır. Çünkü siyasal tercihini desteğini aldığı sınıf ve kesimlere göre koymamıştır..."

● "... Türkiye'nin ne yapacağı, büyük yardım alıp alamayacağı meselesi tabii NATO ile emperyalizm ile olan ilişkilerini, onları inandıracak bir biçimde düzenlemesine bağlıdır"

● C.KÜÇÜKER:
Sayın Börtücene gelir dağılımının gelişimi konusunda sizin söyleyecekleriniz var mı?

● BÖRTÜCENE:
Sadun Hocayı Destekleyen bir kaç rakam vereyim. Rakamlar, 1968—1979 döneminde gelirin sanayi, ticaret, tarım burjuvazisi ve ücretliler arasındaki bölüşümüne ilişkin, DPT'nin 1980 yılı programı verilerine göre, 1968 de tarım burjuvazisi toplam gelirin % 32 sini alırken, ücretliler % 19'unu, sanayi ve ticaret burjuvazisi % 37'sini alıyormuş. 1979'da tarım burjuvazisi için bu oran % 20.7'ye, işçisınıfı ve emekçiler için % 10'a, sanayi ve ticaret burjuvazisi için % 52'ye çıkmış. Bu kayma özellikle son yıllarda göze çarpıyor, yani 1979 yıllarında sanayi ve ticaret burjuvazisinin gelirlerinin toplam gelir içindeki payı büyüyor. Dolayısıyla, veriler, son yıllarda, bu kesimin yüksek kâr oranlarıyla çalıştığını kanıtlıyor. Üretimi kendileri ayarlıyorlar, tekelci fiyat denetimini kullanarak bir yandan enflasyonu hızlandırarak öte yandan da aşırı kârlarla, bir kaynak aktarmış oluyorlar.

● C.KÜÇÜKER:
İsterseniz şimdi de Sayın Börtücene, 1979 yılının bunalım koşullarında Ecevit hükümetinin izlediği ekonomi-politikalarının veçözüm önerilerinin bir eleştirisini yapsın.

● BÖRTÜCENE:
Aslında Türkiye'de bir sorun var. İktidar olma sorunu. Sanıyorum uzun yıllardır şöyle formüle ediliyordu: "Döviz bulan iktidar olur" Döviz bulamazsanız hemen sizi alaşağı ediyorlar. Ne kadar demokratik yollarla gelirseniz gelin. Bu nedenle CHP iktidara gelir gelmez Türkiye'nin ve CHP iktidarının karşı karşıya kaldığı önemli sorunlardan biri döviz bulmak ve artan borç yükünü hafifletmek idi. Bunun için Ecevit iktidarı iki yol düşünüyordu. Birincisi ihracatı artırmak ve gerekli kurumsal ayarlamaları yapmaktı. İkinci yol da borç yükünü azaltmaktı. Bu döviz kaynağını bulabilmek için başvurduğu kaynaklarsa dünya finansman merkezlerinin temsilcisi olan IMF, OECD Dünya Bankası gibi kuruluşlardı. Çünkü Ecevit hükümeti başka bir politikayı güdecek politik tercihleri yapamıyordu. Fakat bunu yapamamakla birlikte sanki bunlara da karşıymış gibi ikircikli bir politika yürütüyordu. Ya da bunu şöyle açıklamak daha doğru olur. Belki bürokratik kadrolar IMF'ye ve finans merkezlerine karşı tavır ve çalışmalar içinde bulunurken politik kadrolar da ikircikli bir politikayla kuruluşlardan döviz temin edeceklerini, Türkiye'nin yükünü hafifletebileceklerini düşünüyorlardı. Her iki stratejide de düşünülmeyen bir tek şey vardı. O da Türkiye üretmeden ne satabilir. Üretime dönük hiç bir önlem alınamıyordu. Bu nedenle CHP önlemler paketinin bu konudaki somut önerilerine baktığımız zaman kan, kemik ihracatını görüyoruz. 70'li yılların ortalarına kadar ihraç ettiğimiz vasıfsız işgücü yerine vasıflı işgücünün, özellikle Ortadoğu veya diğer az gelişmiş ülkeler ihraç edilerek oradan temin edilecek dövizleri düşünüyorlardı. İkinci bir sorun iç kaynak meselesiydi. Çünkü Türkiye öteden beri kalkınmasını finanse ederken geniş ölçüde dış kaynaklardan yararlanmakla birlikte iç kaynakları da büyük ölçüde seferber etmek istiyor. Fakat iç kaynaklarla GSMH arasındaki orana baktığımız zaman özellikle planlı dönemin başlangıcında iç tasarrufların GSMH'ye oranı % 19 dolaylarında iken bu oran düşüyor ve % 14 oluyor. Toplum yatırımların GSMH içindeki payi ise büyüyor, %20-22 lere çıkıyor. Bunun anlamı şu: 1979 yılında CHP-nin karşı karşıya kaldığı sorunlardan biri de bu artan yatırımı iç kaynaklarla finanse edebilmek meselesi. Bunun için de vergi tasarısı hazırlanıyor. Bu vergi tasarısı da onlar için çok kötü bir durum. Özellikle seçim propagandalarında emekçi sınıfların yükünü kaldırmaya yönelik vaadleri vardı. Fakat uygulamada kaynak temin edebilmek için vergi tasarısıyla tam tersini yapmak zorunda kaldılar. Getirdikleri önlemlerle tekrar işçi sınıfına yüklendiler. Buna rağmen tasarı muhalefetin oylarıyla reddedildi. Dolayısıyla 78-79 yılları CHP'nin aldığı önlemlerle üstesinden gelinebilecek bir duruma geldi. Bir başka nokta da ücretlerin dondurulması meselesi, bu ise toplumsal anlaşma ile sağlandı. Gene de cari ücret artışına engel olunamadı.

Fakat emekçi kesim ve işçi sınıfı için fiyat artışları bunu etkisizleştirdiğinden artan gelirlerini kemirdi. Fakat CHP.de ücretlerin dondurulmasını gerçekleştiremedi. Aslında bu üç nokta IMF'nin ve Dünya Bankası'nın Türkiye'nin 1978'deki durumunutahlil ederken üzerinde durduğu önerilerdi. Ve siyasal iktidarlara bu konularda tedbirler alması öneriliyordu. Bence bu anlatım CHP'nin IMF'nin reçetelerine uyduğunu göstermekte fakat buna rağmen de beklediği kaynakları ne içerden ne de dışardan sağlayamadığını göstermektedir. Bu nedenle üretim düşmüştür, GSMH'nin artış hızında ise, geçmiş yıllara göre büyük bir düşme görülmüştür. Özünde şunu söyleyebiliriz; CHP'nin önlemler paketi başarılı olmamıştır. Çünkü siyasal tercihini desteğini aldığı sınıf ve kesimlere göre koymamıştır. IMF reçetesi burjuvazinin istemleri doğrultusundadır ne onların ne de emekçi kesimlerin isteklerine cevap verebilmiştir. Belki de siyasal tercihi hiç bir şey yapmamaktı. O nedenle gereken kaynakları ne içinden ne de dışarıdan temin edemedi. Bunun ötesinde sistemin işleyişini de bazı müdahalelerle işlemez hale getirdiği için Sadun Hoca'nın da belirttiği gibi, birçok kıtlık rantlarına da neden olduğu kanısındayım.

● AREN:
Çeşitli vesilelerle söylemek istediğim bir şeyi bu vesileyle belirtmek istiyorum. Ecevit dönemin de dolgun bir dış yardım alınamamıştır. Daha önceki Demirel döneminde de alınamamıştı. Yani emperyalizm bu dönemde Türkiye'ye karşı fazla cömert davranmamıştır. Ecevit dönemi ilk gelişinde, sanki emperyalizmin varlığından hiç haberi yokmuş gibi davrandı. Mesela, "NATO'nun sivri ucu olmak istemiyoruz" dedi. Ve NATO'yu ikinci plana itecek ulusal savunma stratejisinden söz ederek, topraklarımızın üsler aracılığıyla komşularımıza karşı kullanılamayacağını belirtti. Ve bunları söylemesine rağmen, emperyalizmle iyi ilişkiler kurabileceğini düşündü. Bu ikisinin birlikte olamayacağını anladıktan sonra, bu sözleri bir daha duymadık. Fakat gene de beklediği şeyler olmadı. Yani beklenilen yardımlar gelmedi. Öyle anlaşılıyor ki, NATO ülkeleri daha samimi itaatler bekliyor, zoraki söylenmiş sözlere o kadar önem vermiyor. Ecevit bundan dolayı yardım alamamıştır. Normal koşullar altında bir miktar yardım veya kredi almıştır. Bugün de durum böyledir. Ve Türkiye'nin ne yapacağı, büyük yardım alıp, alamayacağı meselesi tabii NATO ile emperyalizm ile olan ilişkilerini, onları inandıracak bir biçimde düzenlemesine bağlıdır.

● BÖRTÜCENE:
Türkiye bugün çaresizlik içinde giderek daha fazla batıya bağlanmaktadır. CHP bugün bunu AP ile koalisyon isteği ile kanıtlamaktadır. ŞimdiAP azınlık hükümetinin sorunu, Orta-Doğu'daki Türkiye'nin jandarmalık görevini yapıp yapmaması ile çok yakından ilgilidir. Sanıyorum şu anda bu kararlar hem ekonomik hem de politik açıdan alınmakta veya düşünülmektedir.

● C.KÜÇÜKER:
Tartışmayı isterseniz artık sonuç' bölümüne doğru döndürelim. Bu düzeyde bunalımdan çıkış için öngörülen çeşitli çözüm yolları var. Bu yollardan birisi bilindiği gibi, IMF, Dünya Bankası ve OECD'nin önerileri doğrultusunda. Bu çıkış aslında Dünya Bankası Bşk. Yd. H.Chenery'nin Türkiye'ye gelmesiyle moda olan tıkanıklık noktasına gelen ithal ikamesine dayalı sanayileşme stratejisi yerine "ekonominin dışa açılması" ve "ekonomi politikalarının liberalleşmesi" noktalarını kapsıyor. Şimdi ben bu çerçeve içerisinde sözü Sayın Sadun Aren'e vermek istiyorum. Sayın Aren, bu reçeteler doğrultusunda bunalımdan çıkışın maliyetinin işçi sınıfı açısından değerlendirilmesini ve bu konuda işçi sınıfının taleplerinin ne olması gerektiğini açıklar mısınız?

> "ASGARİ ÜCRET TÜRKİYE'DE BİRÇOK ŞEYİN KALKIŞ NOKTASI OLUYOR. DİĞER ÜCRETLERİN, MEMUR MAAŞLARININ, HATTA KÜÇÜK ÜRETİCİLERİN KAZANÇ DÜZEYLERİNDE BELİRLEYİCİ BİR ROLÜ OLUYOR"

● AREN:
Türkiye'ye iki yönden de dayatılan bir ekonomi politika var. IMF'nin, Dünya Bankası'nın OECD'nin dayatmaları ile oluşuyor. Bu politikanın özü şu: Kapitalizmi işler hale getirmek. Bunun için de ekonominin liberalleşmesi ve fiyat mekanizmasının işlemesi gerekir. Bunun gerekleri yerine getirilirken, amaç enflasyonu önleme, KİT ürünlerine zam yapma, özel sektöre devretme, fiyat kontrollerini kaldırma vb. önlemleri alarak uygulanmaya çalışılan bu kapitalizmi pekiştirmek ve iyi işler hale getirmek. Önerilen ekonomi politikanın 2. yönü ise, emperyalizmle uyum içinde olma sorunudur. Mesela, 'Başımıza bela olmayın, fazla açık vermeyin. bunun için de büyümenizi kısın, yavaş büyüyün, böylece döviz ve kredi ihtiyacınız az olur ve bizim karşılayacağımız düzeye iner' diyorlar. Ve bizim hükümetlerimiz . de bunu benimsiyorlar. Ancak uygulamada başarılı olunamıyor. Örneğin enflasyonu önleyemiyorlar.. Şimdi bu doğrultuda politika uygulamak emperyalizmin Türkiye'ye layık gördüğü yeri kabul etmek demektir. Çünkü küçülün büyümenizi yavaşlatın demek, yine kendi dövizinizi kendiniz kazanın, az kredi alın demek ne satabilirseniz onu satın demektir ki, bugünkü "rekabet" dünyasında satılabilecek şeyler sınırlıdır. Bunu kabul edin demek istiyorlar. Yani onların kafasında Türkiye için gördükleri çıkış, çok dar bir tavan. Yani ancak oraya kadar gidilebilir. Bu da çıkış diye bir şeyin söz konusu olmadığını gösterir. Gelişme başka şey, bunalım başka şey ve o gelişmenin nisbi olması da başka bir şeydir. Türkiye hiç kuşkusuz maddi olarak gelişmiştir ama dünyadaki göreceli yeri değişmemiştir. Gelişme olgusu sınıfsal nitelikte bir süreçtir ve gelişmeyle birlikte bunalım ve gerilim de ortaya çıkmıştır. Türkiye hepimizin bildiği gibi, bundan 30 sene öncesine göre, çok daha müreffeh fakat herkes daha az mutlu ve politik olarak daha gergin bir ortamda, çünkü kapitalizm bunu üretiyor. Zaten bu sistem bizi bunalıma getirmiştir. Aynı sistemi takip ederek bunalımdan çıkılamaz.

O zaman bu hükümetten işçi sınıfının ve diğer emekçi sınıfların hayatlarını daha çekilebilir bir hale getirecek, onların bilinç düzeylerinin yükselmesine dolaylı da olsa yardımcı olabilecek olanakları talep etmek gerekir. Bunlar saymakla tükenmez ama ben bir kaç ana noktaya değinmek istiyorum. Gelir bölüşümünü düzeltici bazı politikaların uygulanmasını istemek ve bu doğrultuda mücadele vermek gerekir. Vergi düzenlemeleri yapmak özellikle asgari geçim indirimini asgari ücret düzeyine çıkartmak için öteden beri verdikleri vaadleri yerine getirmek, gelir vergisindeki dilimleri bugünkü şartlara göre yeniden genişletmek, tabi bunu yaparken, başka tüketim mallarına zamlar yaparak bunu başka yerden çıkartmalarını önlemek, koşuluyla. Diğeri ise, asgari ücretin artırılması sorunudur. Asgari ücret Türkiye'de birçok şeyin kalkış noktası oluyor. Diğer ücretlerin, memur maaşlarının, hatta küçük üreticilerin kazanç düzeylerinde belirleyici bir rolü oluyor. O bakımdan buna çok önem vermek gerekir. Geçen Mayıs'da belirlenmiş olan asgari ücret o zamandan bu zamana enflasyonla değerini yitirmiştir. Maaş ve ücretler pazarlık usuluyle tespit edilsin, bu iki tespit süresi arasındaki dönemde fiyat artışları belirli bir oranı aşınca ücretler ve maaşlarda da bunu telafi edecek düzenleme yapılmalıdır. Yoksa yalnız buna istinad eden bir ücret politikası ücretleri reel olarak sabit tutmak anlamına gelir. Demek ki iki tespit süresi arasında Eşel Mobil uygulanmalıdır. Bunun için de yasal önlemler getirilmelidir. İşçiler toplu sözleşmelere bu tür maddeler koyabilir, devlet memurlarının maaşları için de bu tür önlemler alınabilir. Üçüncüsü, memurlara grevli sendikalı, toplu sözleşme hakkı tanınmalı ki, kendi durumlarını düzeltmek için bir mücadele olanakları olsun. İşçilerin de sendikal hakları genişletilmelidir. Bunların dışında bazı hizmetler vardır ki, bunlar doğrudan doğruya halkın yararına olan eğitim, sağlık, konut, sosyal güvenlik gibi hizmetlerdir. Bunlar yapısal olarak getirilirse, geri alınması olanaksızdır. Mesela ücreti verirsiniz ama enflasyonu yaparsınız veya adamı işinden çıkartırsınız, böylece ücretin yine geri alınması olanaklıdır. Ama bir konut, bir sağlık, bir eğitim sorununu çözümlerseniz, bunlar reel yardımlardır. Ve toplumsal harcamalar olarak bu harcamalara fazla ödenek ayrılırsa gelir dağılımında geri alınması güç bazı iyileşmeler olur

DEVAMI YARIN

İLAÇ GERÇEĞİ

Röportaj: CENGİZ YILDIRIM

5

Halkın hastalıktan korunması değil hastalandıktan sonra ilaçla tedavisi esas alınıyor

Bugün emekçiler, bir yandan ilaç bulamazken, bir yandan da ilaç tüketiminin alabildiğine kamçılandığı koşullarda, rastgele ve çoğu kez yanlış ilaç kullanmaktadırlar. Kimdir bunun sorumlusu? Neden emekçiler çoğu kez bu yola başvurmak durumunda bırakılmaktadırlar? Neden halk sağlığını gerçekten koruyacak ilaç bulamamakta, ilaç kullanımında bilgisiz bırakılmaktadır?

İSTANBUL ECZACI ODASI BAŞKANI ADNAN GÜNÜŞEN

"İlaç üretimi özel sektörün elinde olduğu sürece ve kapitalist ekonomilerde üretimin ana amacı kâr olduğuna göre, halkın giderek daha fazla ilaç kullanması, halk sağlığı açısından büyük sakıncalar getirse de tekeller açısından bir anlam taşımayacaktır. Tekeller için kâr, halkın sağlığından daha önde gelmektedir. Ülkemizde sağlık hizmetleri, koruyucu sağlık hizmetlerine yönelik değil, tedavi edici sağlık hizmetlerine yöneliktir. Öncelikle ilaçla tedaviye. İlk önce, eğitim kademelerinde hekimler, ilaç tekellerinin propagandalarıyla, ilaç tüketimini arttıracak ilaçla tedaviye yönelik bir şekilde koşullandırılmaktalar. Genellikle reçeteler o hastalıkla ilgili spesifik ilacın verilmesi şeklinde düzenlenmiyor.

DEVRİMCİ SAĞLIK-İŞ GENEL SEKRETERİ DOĞAN HALİS

"SSK'nın ilaç gereksinimini kendi kaynaklarından temin etmesi gerekirken, aksine bir uygulamayla ilaç tekellerinin tüketim planlamalarına yardımcı olacak bir çizgi izlemesi işçileri ilaç temininde güç durumda bırakmıştır. Bir takım ilaçların büyük ambalajlarda piyasaya sürülmesi bu ilaçların gereksinimin üstünde tüketilmesi sonucunu doğururken, bazı ilaçları piyasada bulabilmek adeta imkansızlaştırılmıştır. Giderek bulunmayan bu ilaçların doktorlar tarafından sürekli tavsiye edilmesi ilaç zamlarını doğururken halkın sağlığının bozulmaması için önlem almayan onları ancak hastalandıktan sonra tedavi etmeyi amaçlayan bir anlayışın ürünüdür. Biz işçilerin ilaç sorununu onların sağlık sorunlarından soyutlanmaksızın ele almanın gereğine inanıyoruz. Yani ilaç sorununu iyileştirici sağlık hizmetlerinin bir öğesi olarak değil, koruyucu sağlık hizmetlerinin bir alt unsuru olarak görülmesinin gereğine inanıyoruz"

NECDET KUTLAR (ECZANE SAHİBİ)

"Bazı ilaçlar var ki, çok yönlüdür. Bu nedenle. bu ilaçların reçetesiz kullanması sakıncalı olduğu için, hastalar reçetesiz ilaç almamalıdır.

Reçetesiz ilaç kullanımı aynı zamanda bilinçsiz ilaç kullanma ve tüketmeyi beraberinde getiriyor. Fakat reçetesiz ilaç kullanımını yalnız buna bağlamak yanlış. Şöyle ki: Hasta, hastaneye gidiyor, uzun süre beklediği halde ya muayene olamıyor, ya da hastaneye gidemiyor.

Özel bir doktora gidecek de parası olmayınca, eşinden ahbabından duyduğu şu veya bu hastalığa yaradığını öğrendiği ilacı reçetesiz olarak eczacıdan almaya mecbur oluyor. Kısacası sorun bir anlamda da ekonomiktir"

REŞAT BUGEY (EMEKLİ ASTSUBAY)

"Emekli bir ordu mensubu olarak ilaçlarımızı, hastanenin yazmış olduğu reçeteye göre değil, bir düzine eczane dolaşarak, ancak reçete muhteviyatının dörtte biri kadarını bulabiliyoruz. Dolayısıyla, eczane sahibiyle tartıştığımız zamanlar hastalığımızı unutup, ölümü daha sevimli buluyoruz. Ama ilaç yerine bir hanıma süs eşyası olarak ne ararsanız bulursunuz, çünkü onun ham maddesi boldur.

Hayati öneme sahip ilaçların yokluğuna esasen katılmıyorum.

Yokluk nedeni gerçek dışıdır, ilaçların yarın nasıl olsa zam gelecek o zaman daha iyi kazanırız düşüncesi olduğu sürece bu yokluk varlığını kaybetmeyecektir.

—YARIN—
SONUÇ

ÇOCUK GAZETESİ

AYDEDE

Aydede Aydede
Başı kabak köse dede

Kış geldi çattı baksana
Hep yağmurla kar yollayacağına
Bize odunla kömür
yada yiyecek, giyecek birşeyler
yolla.
Baban hergün kızıp bağırıyor
bize
Para yok iş yok diye

Aydede
Geceleri, kuru gülücüklerle
Sevgi dağıtmak
Bir işe yaramıyor.
Anlasana biraz.

Aydın BAĞARDI

Küçük bir oyun

Küçük kardeş
Afrika'ya gitmek istiyormuş;
Balta girmemiş ormanları,
Kalın abanoz ağaçlarını,
Vahşi aslanları görmek için

Ağabeyi;
Tüm isteğin buysa demiş
Kapat gözlerini
Götüreyim seni.
Kapatmış küçük kardeş gözlerini;

Ağabeyi;
Önüne bir saksı koymuş
Yanına da tekiri getirmiş.
Sonra almış dedesinin
Koca camlı gözlüklerini
Takmış gözlerine

"Aç gözlerini şimdi!
Bak Afrika'dasın; demiş.

Tekiri kocaman görünce
Korkup ağlamaya başlamış çocuk
Vazgeçmiş Afrika'ya gitmekten,
Bu küçük oyunda böylece
Tekirin aslan olmasıyla bitmiş.

Tonguç Oral.

Kırmızı Çiçek

Nural BİRDEN

ARTIK KIRLAR GERİLERDE KALMIŞTI...
ÇİÇEĞİM, ÇİÇEĞİM!.. ŞİMDİ NASIL ALIRIM ONU ORADAN!!..
TELLERE KONAN KUŞ...
ÇİÇEĞİ ALDI GÖTÜRDÜ.

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER

19.05 GÖKYÜZÜ PRENSLERİ

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan II. bölümünde, Edvar, Deytın'a gelir. Orada teğmen Tom Selfriç'le karşılaşır. Rayt kardeşler yüksek bir fiyat elde etmek için iki alıcı arasındaki rekabetten yararlanırlar. Sonunda, Orvil'in Amerika'da Vilbor'ün ise Fransa'da gösteri yapmaları kararlaştırılır. Fransız havacılarını eliyecek olan bu uçuşun İssi le Mulino da olmasına karşı çıkan Pudöru Edwar'ı nankörlükle suçlar. Jan kocasını korumak için amcasının yaptığı dalavereleri yüzüne vurur.

19.30 MERHABA

İdil Öztamer'in sunduğu programda, Et ve Deri sorunu işleniyor. Ayrıca, erken kesimin ekonomiye olan zararlarına değiniliyor.

20.00 HABERLER

20.35 DİYANET İŞLERİ BAŞKANININ KONUŞMASI

21.00 MEVLİT

Ankara İç Cebeci Camiinde okunacak mevlit naklen yayınlanacak.

22.40 HABERLER